

Su Sulat ni Pablo tu nga Getaw

ROMA

Mendadi, ki syudad Roma kini, iin su kapital di sala nasud begudiin megbaya' di melaun benwa. Sug benwa Europa, sug benwa Asia (piningalan dun nemun nasud Turkey), sug benwa Siria (piningalan dun nemun su Middle East) sampay sug benwa Africa dapit gilidan gendaw dig dibaluy, iini miguit dun su getaw Roma. Ki syudad Roma kini, iin su pegbenwanan nu tampusan metaas gadi' muka' nu ngag дума kaunutan. Tatap meditui melaun getaw, ma'niin nug betad Pilipino meditu syudad Menila'.

Su suminulat dig libro kini, si Pablo, iini peneligan ni Isus migukit Gempia Petenday tu nga kana' getaw Judea. Sa' sinulaten ini, nda' siben mekeditug Roma si Pablo, laak taginaanen dun meditu, kaas piwitanen sulat su nga suminakup dini Isus dia, adun mekepepenemba' dinilan. Delendeman ni Pablo, meguliug ditug Roma, adun mektinebangay ilan nu nga sakup ni Isus dia mekatag di kekpetuud nilan.

Iini gembagel pantagen di sinulat kini, kig bian nu keglegawen nu Megbebaya' di nga getaw. Kagina mimilas si Adan ditu Megbebaya' begudiin, iini kebetang nug launan getaw sapu' ni Adan, mekesesala'. Laak ki gasal nu Megbebaya', nda'iduni melamug dun melaat, bisan maika'. Sa' ma'antu, kenduta' dun nu getaw maku' madap diniin? Muka' mekenduta' mai kebantang nu getaw mekauli' ditug langit, su pegbenwanan nu Megbebaya'? Naa, pinenggi' duun siai getaw mekpetuud gupia ditu Misulat Palinta nu Megbebaya', mabu' iini mbantang madap diniin. Kaas mekelelaatlelaat su nga getaw, pu' nda'iduni kilawan mekegdunut gupia tu tibuuk Palinta nu Megbebaya'. Kaas, su nda' pa mbaali gekleb langit bu' lupa', daan na pigdelendem nu Megbebaya', lumusad dinig lumbang kini, megigetaw maa' nu kilawan, adun gumanti' di kelegenay nu getaw sampay su kepatay nu getaw, sa'itada, iin na gupiai megbayad tu sala' nu getaw. Sa' ma'antu, minuud su Megbebaya' tug delendemanen kia, luminusad tu'u. Iin si Isukristu.

Mendadi, sinulat dini ni Pablo sug bian nu kepeduma nu getaw di keglegawen ni Kristu kini di nga kilawan. Inukiten pu' kana' nu tegel nu getaw dumunut tu Palinta nu Megbebaya', kana' dadema nu tegel nu getaw menggulaula melengas. Pisuunen tu'u pu' iini medawat nu Megbebaya' adun mpeduma ita di keglegawenen, su laak kesalig ta diniin.

1 ¹Naan si Pablo, sesugu'enu ni Kristu Isus, pu' inggatu nu Megbebaya' mbaal peneliganen. Tindu' dau dema niin megukit Gempia Petenday. ²Ki Gempia Petenday, iin sug daansama' pinasad nu Megbebaya' tu nga pimuunanen sinugu'en kanugdiin muka' su sinulat nilan di pegbesaan Misulat Talu'en. ³Iin, mekatag dig Bata'en su Kaunutan ta si Isukristu. Si Isukristu, kilawan, pu' su kegetawen, sapu' ni David. ⁴Diniwatai ginaanen, pu' su ketubu'en puli', minita' di ketaas ginuungen pu' iin sug Bata' nu Megbebaya'.

⁵Naa naan, pipiananu nu Megbebaya', pu' bigayanu niin pegbaya' peneliganu ni Isukristu, adun enggaten kui getaw dig launan bansa mekpetuud diniin. ⁶Sampay yamu nga getaw megbenwa ditug lunsud Roma, pu' inggat amu nu Megbebaya' sumakup dini Isukristu.

⁷Mendadi suminulatu diniu ngag launanetailen nu Megbebaya' dia, ginggaten mbaal piglegetawanen. Penenebiin ku tu Gama' ta Megbebaya' muka' tu Kaunutan ta si Isukristu, begayan amu nilan tulung muka' pianan ginaa.

Kenenabi di Kekpaladpalad

⁸Mendadi yamu, iinig bekna telu'en ku diniu, pu' mekpaladpaladu tu Megbebaya' saba' di kelaunan niu, pu' migdedengeg na di tibuukan benwai kekpetuud niu dini Isukristu. Kagina sakupu ni Isukristu, mekpaladpaladu tu Megbebaya' su pektemuyen ku. ⁹Bisan saak tug Diwata, metuudi sinulatu kini. Pu' sa' menenabiu, tatapu amu penenebiay ditu Megbebaya' su pektemuyen ku di ndi' megdua'dua'ig delendeman ku. Ki kektamuyu, iin su kegukitu di Gempia Petenday mekatag dig Bata'en. ¹⁰Iini penenebiin ku, buang nau niin meguliug dia niu, sa' delendemanen, ¹¹pu' mauya'an ku gupia mekinita'ay ita, adun mbegayan ku amu kepia nu Megbebaya'. Iini begayan ku amu dun, pu' adun mpantekig delendeman niu. ¹²Sa'itada, mektinebangay ita di kekpetuud ta dini Isukristu, pu' mebangan amu nu kekpetuudu, muka' mebangan dau dema nu kekpetuud niu.

¹³Mingumpated, mauya'an ku dadema mesuunan niu pu' sanu deksu' na delendeman ku mangayu dia niu, laak duuni migbelibad dun. Pu' mauya'an ku melaun diniui magaku sumakup dini Isukristu, maa' danu kesakup dun nu ngag lain getaw kana' getaw Judea. ¹⁴Subay ebanan ku na su nga ginis bansa getaw, su nga gindukadu muka' nga nda'i sebutenen, su nga metaasi sinuunanen muka' nga ginuranti. ¹⁵Kaas mauya'an ku gupia, ukiten ku dadema diniu su Gempia Petenday, yamu nga getaw megbenwa diag Roma.

Su Ginuung nu Gempia Petenday

¹⁶Naa, ki Gempia Petenday kini, kana'u mpiid dun, pu' iin su mbaluy ginuung nu Megbebaya' mekeglegawen tug launan getaw mekpetuud

dun. Pigbeknanan petendayay su nga getaw Judea, dayun su nga kana' getaw Judea. ¹⁷Pu' biwasan di nga getaw su kebian di kekpesikesuun dinita nu Megbebaya' miksekat di Gempia Petenday. Ki kesalig tai kebianen, pu' iin su puunanen muka' deksu'anen. Nda' ba mesulat di Misulat Talu' nu Megbebaya' kanugdiin, "Adini getaw pemilangan nu Megbebaya' mekesuun saba' nu kesaligen, malapen sug begu ketubu."

Su Sala' nug Launan Getaw

¹⁸Naa, su nga getaw mimilas tu Megbebaya' muka' miglimbung tu samatawen, pisuun na nu Megbebaya' pu' ilan, melabu' ilan gela' di ginukumanen, su nga getaw megbebelabag tu metuud mekatag di Megbebaya' saba' nu kemilasan. ¹⁹Diadia melabu' di ginukuman nu Megbebaya', pu' pia pimantek nu Megbebaya' diniin su kekpesuun mekatag di Megbebaya', pimilasan. ²⁰Ndi' ba metuud? Genat tu kegbuat nu Megbebaya' dinig lumbang kini, su gasal nu Megbebaya' ndi' maita' muka' su ginuungen nda'i tamanen, mesuunan nu getaw puun tug biwatan. Kaas nda'i katadenganen dun su kemilasan. ²¹Pia misuunanen pu' su Megbebaya'ig Diwata, nda'en pegbesaay su mbantang tu Megbebaya', muka' nda'en peladpeladay di kepianen diniin. Kaas sug delendemanen, nda' nai pantagen, lumbus laak bengu'bengu'en. ²²Pia maa' laungen dun metaasi sinuunanen, mibaluy bengu'bengu'en. ²³Muka' pa pagid, piktamuyeni ngag ledawan binaal maa' palas nu kilawan muka' nu manukmanuk muka' nu metetubu', sabaya' su Megbebaya', su nda'i gumulen.

²⁴Mendadi, kagina midupangi nga getaw, biwang nu Megbebaya' diadia megdusa mikpuun tu melaat gayaken, su tampusan mekepiidpiid. ²⁵Pigbelesen tug balus su kedawaten tu metuud mekatag di Megbebaya'. Pingadapen muka' piktamuyen sug binaal nu Megbebaya', sabaya' su Minaal dun, su gempia pegdedengegen di nda'i gikteben. Amen.^a ²⁶Kagina mikteliud su getaw tu Megbebaya', biwang nu Megbebaya' penggulaulanen su gayaken mekepiidpiid. Pia su ngag libun, diadia nda'en pektaltenay sug betaden pekelibun. ²⁷Su ngag laki dadema, diadia tiliudanan sug betaden mayak tug libun, pu' mitutung gayaken tu samalakinen. Pinggulaulanen tu samalakineni mekepiidpiid gupia. Mbiananen dayun su mitibaba' mbantang ginukuman nu Megbebaya'. ²⁸Kagina laung dun nu getaw pu' ndi'en mpia pektaltenan su tantu sinuunan mekatag di Megbebaya', biwang diniin nu Megbebaya' dunutanen su kana' gempia delendeman. Kaas penggulaulanen dadema su ndi' mpia penggulaulaan. ²⁹Melendu'an kedupang. Megdusa. Mesaku

^a 1:25 Sug Amen, iini penggelal nu getaw Jeeda, ma'ananen, Ma'antu, pu' mengaku' di miuna.

gupia. Melaat gupiai pigbetaden. Melaat gupiaig delendemanen. Mengimbegu. Memunu'an. Meksual, melimbung, mengumpiud, menlibak. ³⁰Peglaatanen sug dengeg nu samatawen, bentaanen su Megbebaya'. Mekpelegbas gulaulanen. Mekpelabawlabaw. Menakabul. Daal daig delendemanen, su ginis melaat gulaulanen. Mesandeng tu nga mekegulangan. ³¹Megbu'angbu'ang gupia. Nda'i saligen, nda'ig lelaaten tug dumanen. ³²Misuunanen su Palinta nu Megbebaya' pu' adini getaw menggulaula dun, ginukuman dun nu Megbebaya' laga' na ginaanen. Pia misuunanen ia, pinemalanen penggulaulaay su melaat, muka' dedialanen pa pagid su ngag дума getaw menggulaula dun.

Mukum su Megbebaya' tug Launan Getaw

2 ¹Naa mendadi, dani'a, pia ta' taway dun, sa' pegdena'en mu su ngag дума getaw mekedupang, ta' mai pegelalan mu dun? Pu' sa' pegdena'en mu ilan, maleg dig lawas mu, pu' misama dai gulaula mu. ²Ndi' ba metuud, misuunan ta pu' melegdengi kaukum nu Megbebaya' di nga getaw menggulaula di melaat gulaula kia? ³Naa, sa' pegdena'en mu su menggulaula dun, asal penggulaulaan mu dadema, ta'ig batik mu dun, ndi'a mpeduma di ginukuman nu Megbebaya'? ⁴Muka' ma'niin nda' naig laga'en di ginaa mu su gembagel lelaat nu Megbebaya' dini'a, muka' su kektigelen dig dupangan nu nga getaw. Nda' mu ba mesuunay pu' lelaatan ka nu Megbebaya', adun meksikesuun ka? ⁵Laaki gaak ginaa mu muka' mpauka gusay meksikesuun, kaas pebegelen mui ginukuman dini'a nu Megbebaya', sa' matengi gendaw paita'en dig launan getaw su ginukumanen. Pu' melepengi kengukumen di tiba'an getaw. ⁶Pu' sugdaan nu Megbebaya' su nga getaw, saladua', mbantang tu gulaulanen. ⁷Ma'antu duuni getaw menamal meksikesuun, adun enalen nu Megbebaya' muka' pegbesaanen, muka' begayanen pa pagid ketubu' nda'i tamanen. Adin su mengma'nia, begay diniin nu Megbebaya' su ketubu'. ⁸Duun dademai getaw mesaku gupia, muka' gempemilas tu metuud, pu' adun dunungan sug limbung. Adin su mengma'nia, pelebu'an nu Megbebaya' ginukuman, pu' mangit dun gupia su Megbebaya'. ⁹Mendadi, pia ta' taway dun, sa' menggulaula melaat, peglegetan muka' melegenan, sa' su getaw Judea, sa' su kana' getaw Judea, megela' mekebian dun. ¹⁰Laak dagid, enalen nu Megbebaya' muka' pegbesaanen su nga menggulaula tu melengas. Begayan ilan nu Megbebaya' kelinaw, pu' piseksuden ilan diniin muka' tu nga samataw nilan. Duun dademai nga getaw Judea muka' kana' getaw Judea mekebian dun. ¹¹Pu' nda'idunig lingken petailen nu Megbebaya'.

¹²Naa, su nga kana' getaw Judea, nda' ilan pesuunay ni Moises Palinta nu Megbebaya'. Pia nda' ilan palintaay, sa' mekesala' ilan, gukuman dinilan matay di nda'i tamanen. Su nga getaw Judea pelum, pisuunan ilan ni Moises kanugdiin Palinta nu Megbebaya'. Kaas sa' mekesala'

ilan, su Palintai mukum dun dinilan. ¹³Pu' kana' nu mekineeg laak tu Palintai mekeseksud tu Megbebaya'. Iini pesikesuunen nu Megbebaya', sug dumunut dun. ¹⁴Su nga kana' getaw Judea, pia nda' ilan palintaay nu Megbebaya', sa' dунтан nilan sug betad nu Palintanen puun tug delendeman nilan, mpaita' nilan pu' mesuunan nilan su gempia baalen muka' su ndi' mpia. ¹⁵Pu' mpaita' di gulaula nilan pu' mibetang dig dialem ginaa nilan sug betad nu Palinta nu Megbebaya'. Misangu' dadema nug delendeman nilan pu' di ginaa nilan su Palinta, pu' taang dun, dengaten nug delendeman nilan sug lawas nilan, taang dun, penagalen. ¹⁶Su gendaw paukum na nu Megbebaya' dini Isukristu su giglud delendeman nug launan getaw, ma'antui mpenggulaula. Iini mitalu' di Gempia Petenday pigukitu di nga getaw.

Su nga Getaw Judea muka' su Palinta nu Megbebaya'

¹⁷Naa yamu, tinalu' niu pu' getaw Judea amu muka' siligan daw niu su Palinta nu Megbebaya' pesalabuuken amu niin daw diniin. Pingangya' niu su kesambat niu tu Megbebaya'. ¹⁸Misuunan daw niu sa' ta' alanduni mauya'an nu Megbebaya' baalen niu. Kagina mitu'unan amu Palintanen, misuunan da niu dema su tantu kepianan. ¹⁹Mituudan amu dun pu' mekpenulu' daw amu tu nga getaw maa' nu mibuta, pu' nda' ilan mpalintaay. Ma'niin daw amu tilaw nu nga getaw mideleman, adun maita' nilan sug bianan pangay ditu Megbebaya'. ²⁰Mektitulu' amu tu ngag bengu'bengu'en, muka' mekpetu'un damu dema di nga maika' pai misuunanen, pu' migela' palintaay diniu su sinuunan muka' su metuud mitalu' di Palinta nu Megbebaya'. ²¹Yamu nga getaw Judea, piktu'unan niu sug дума getaw, mauma dema nda' niu pektu'unay sug lawas niu? Migwali amu pu' ndi' mpia megdaaw, asal masi' megdaaw damu dema. ²²Tinalu' niu tu getaw pu' subay ndi' menlelingay, mauma dema menlelingay amu? Pigliaw daw niu su nga sagya diwata, mauma dema suled mamu tug balay tanda' bitangan ledawan nu sagya diwata, adun megdaaw amu dia? ²³Yamu getaw Judea, mingangya' amu pu' yamu daw piwitan nu Megbebaya' Palintanen. Mauma dema pingumpiid niu su Megbebaya', pu' pimilas niu gupia su Palintanen? ²⁴Nda' ba mesulat kanugdiin, “Saba' diniu nga getaw Judea, piksudi'an su Megbebaya' nu nga kana' getaw Judea.”

²⁵Naa, ki kesirkunsisu diniu tu'us pu' getaw Judea amu, duun daani pantagen sa' laak dунтан niu su kelaun pinalinta nu Megbebaya'.^b Laak sa' pemilasan niu su Palintanen, ki tu'us kiin, nda'i pantagen, lepeng

^b 2:25 Sug betad sirkunsisu, tinitulu' nu Megbebaya' tu nga getaw Judea. Su gambata' laki, sa' walu endaw genat di kegigetawen, tebia' tuli'en, pu' guluganen, tu'us pu' getaw Judea, sa'itada getaw mektamuy tu Megbebaya'.

nda' damu peginetaw Judea. ²⁶Mendadi, sa' duun dayuni getaw kana' getaw Judea, laak medunutanen sug betad nu Palinta nu Megbebaya', pemilangen nu Megbebaya' tantu getaw Judea. ²⁷Pia kana' getaw Judea muka' nda' mbaalay tu'us pu' getaw Judea, dinunutanen sug betad Palinta. Ma'nia, paita'en pu' yamu pasi', ukumen amu nu Megbebaya' mekatag di kektalanten niu dun, pu' mimilas amu, pia mipalintaan amu nu misulat Palinta nu Megbebaya' muka' mitu'usan amu dig betad getaw Judea. ²⁸Pu' adin ma su tantu getaw Judea muka' su tantu tinu'usanen? Kana' nu getaw mitu'usan dig lawas laak. ²⁹Iini tantu getaw Judea, su meginetaw Judea dig delendemanen. Sa'itada, su mikpetu'us dig delendemanen. Kiai ketu'us dun nug Balakat nu Megbebaya', kana' nug betaden getaw Judea. Su getaw ma'nia, iini mekpenal diniin, su Megbebaya', kana' nu getaw.

3 ¹Naa sa' ma'antu, su nga getaw Judea, gembagel pa bai pantagen batul nu nga kana' getaw Judea? Muka' ki tu'us nilan kia, duun bai pantagen? ²Duun lai! Gembageli pantagen dig launan kibianan. Beknanen, siligan ilan nu Megbebaya' Misulat Talu'en. ³Metuud, duuni getaw Judea kana' meseligan. Laak, pia ma'antu, penuuden tantu nu Megbebaya' su pinasaden dinilan kanugdiin. ⁴Pu' pia belusenig launan getaw, nda'iduni telu'en nu Megbebaya', subay metuud. Nda' ba mesulat kanugdiin,

“Subay mpaita' mu su kekesuun mu dig launan talu' mu.

Muka' subay mekegdaaga sa' dengaten ka.”

⁵Laak dagid, pinenggi' sa' mpaita' ta di kemilas ta pu' mekesuun pasi' su Megbebaya', ta' maig delendeman ta dun? Delendeman ta ba sia pu' kana' ita mbantang ukumen nu Megbebaya'? Kinilawan laaki sinulatu kini. ⁶Ndi' lai mesu'at! Pu' sa' metuud, kana' meglepengi kaukum nu Megbebaya', kenduta'i kaukumen dun sug launan getaw?

⁷Naa, sa' pinenggi' megbalusu, muka' puun tug balusu maita' dayun pu' meglegintuud su Megbebaya', mauma dema ukumen dinaan mikesala'u, asal metaas pai kegededengeg nu Megbebaya' saba' nug balusu? ⁸Muka' pa pagid, mauma dema ndi' telu'en, “Penemalan ta penggulaulaay su melaaten, adun medeksu' di melengas?” Duun daani getaw miglekuti dinaan, pu' laung nilan kiai titulu'an ku. Ukuman pailan nu Megbebaya' di mitibaba' nilan!

Nda'iduni Getaw Mekesuun

⁹Naa mendadi, ta'ig batik niu dun? Su kebetang nami nga getaw Judea, melengas pa ba di pegita'en nu Megbebaya' batul nu kebetang niu nga kana' getaw Judea? Kana'! Nda'i pigbida'anen. Ndi' ba metuud pinita'u na daan diniu pu' gempantek sug launan getaw, milabu' dig betad nilan mekesala', su nga getaw Judea sampay su nga kana' getaw Judea? ¹⁰Nda' ba mesulat,

“Saladua', nda'iduni mekesuun di pegita'en nu Megbebaya'.

11 Nda'idun dademai getaw mesabuten sa' ta' alanduni kekesuun.

Nda'i getaw pekpenengaunenig bianan pangay tu Megbebaya'.

12 Tiliudan nug launan getaw su Megbebaya'.

Kig launanen kia, mikesala'.

Bisan sala tawan, nda'iduni mekesuun.

13 Su penelu'en nilani maa' nug lebeng binulingkal, saba' kelaatenen.

Nda'iduni kabit nilan, lumbus balus.

Muka' iin dademai telu'en nilan, su kegbulang nilan tug duma nilan,
maa' nu telis nu mamak.

14 Ma'niin miglimpawa'ig baba' nilan di tuyud.

15 Iini mededali' nilani pemesait muka' patay.

16 Bisan tanda' ilan pangay, pikiatiat nilani kelaatan muka' kelegenay
nilan di nga getaw.

17 Ndi' nilan eksudeni nga getaw di kelinaw.

18 Nda' dig delendeman nilan su Megbebaya', kaas nda' nilan iin
pegbesaay, muka' nda' nilan endekay.”

19 Naa, su kelaun Palinta nu Megbebaya', mesuunan ta pu' iin laakig
duunig labeten dun, yami nga getaw Judea. Kagina ma'nia, sug launan
ta, nda'i gempia ta sembag dun sug dangat dinita, kaas mbianan ta pai
ginukuman nu Megbebaya', pu' migela' mekesala' sug launan getaw.

20 Pu' pia sala tawan, nda'iduni mekesuun di pegita'en nu Megbebaya'
mekatag di kedunuten tu Palinta. Iini pinalinta dun dinita nu
Megbebaya', adun mesuunan nug launan getaw, mikesala' ita.

Ta' mai Kemilang dun nu Megbebaya' Mekesuuni nga Getaw?

21 Naa, nandaw, kig bian nu Megbebaya' tu kemilangen di nga getaw
mekesuun, biwasanen na. Kana' iinig bian dun su kedunut nu nga getaw
di Palinta. Pia ma'antu, duuni misulat di Palinta nu Megbebaya' pisulaten
dini Moises muka' su ngag duma pimuunanen dengantu mekatag di
kepesikesuun di getaw. 22 Pemilangen nu Megbebaya' mekesuun su nga
getaw pebian di kesalig ta dini Isukristu. Sug launan getaw mekpetuud
diniin, mesamai kemilangen dun, sa' su getaw Judea, sa' kana'. 23 Pu'
mikesala' ita, launan ta, muka' melayu' naita di kelengas nu pegbaya'
daansama' mitendu' nu Megbebaya' gasal getaw. 24 Laak dagid, tinlung
naita nu Megbebaya' di nda'i sugda ta dun. Pemilangen ita mekesuun,
saba' nu keganti' ni Kristu lekaten ita di sala'. 25 Mitendu' nu Megbebaya'
si Kristu kini matay megusan dugu', adun launan getaw sumalig diniin,
pedesunenen di sala' nilan. Mingma'nia adun pesuun nu Megbebaya' di
nga getaw pu' iini mekesuun. Pia daansama' pituyang nu Megbebaya'
su sala' nu getaw saba' nug lelaaten dinilan, 26 nandaw, pisuunen di
nga getaw pu' meglepengi kaukumen di getaw, pu' pengebetenen nai

sala' nilan. Muka' pisuunen na pu' mesu'at na pemilangen mekesuun su mekpetuud dini Isus.

²⁷Naa ma'antu, ta' mai gempia ta pengangya'? Nda'idun! Mauma dema? Pu' su kemilang dinita nu Megbebaya' mekesuun, kana' saba' nu kedunut ta tu Palinta. Iini pemilangen ita niin dun mekesuun, pu' sumalig ita diniin. ²⁸Pu' mituudan ita dun pu' pemilangen nu Megbebaya' mekesuun su nga getaw saba' nu kesalig ta laak, kana' nu kedunut ta tu misulat Palintanen. ²⁹Su getaw Judea ba laaki mektamuy tu Megbebaya'? Sa' pektemuyen dadema nu nga kana' getaw Judea? Pektemuyen dadema nilan lai! ³⁰Asa salabuuki Megbebaya'. Pemilangen mekesuun su nga getaw Judea meksekat di kesalig nilan dini Kristu. Pemilangen dadema mekesuun su nga kana' getaw Judea, sa' sumalig dailan dema diniin. ³¹Mingma'anan ba ia pu' tiliudan nu kesalig ta su Palintanen? Ndi' lai! Kagina sumalig ita dini Isukristu, dumunut daita dema tu Palintanen.

Mibaal si Abraham Penenggi'an di Kesalig

4 ¹Naa si Abraham, su ginepu'ay nug bansa nami, alandun dayuni telu'en ta mekatag diniin? Ta' mai mibiananen? ²Sa' upama iin siai pimilang dun nu Megbebaya' mekesuun si Abraham, pu' saba' nu pinggulaulanen, duun siai pengangya'en. Laak ndi' mesu'at di pegita'en nu Megbebaya'. ³Alanduni tinalu' di Misulat Talu' nu Megbebaya' mekatag dini Abraham kini? "Mikpetuud si Abraham ditu Megbebaya', kaas pimilang nu Megbebaya' mekesuun, saba' nu kesaligen diniin." ⁴Naa, pinenggi' duuni tinindanan, su tinindan dun, ndi' mpemilang bigay, pu' piglesayanen. ⁵Naa, kana' ma'niai kemilang nu Megbebaya' mekesuun su getaw, pu' sa' seligan nu getawi kesaligen ditu Megbebaya' sabaya' su gulaulanen, pemilangen nu Megbebaya' kekesuuneni kesaligen. Pu' su Megbebaya'i memilang mekesuun tu getaw mimilas sa' sumalig na diniin. ⁶Ma'nia dademai ma'anan nu tinalu' kini ni David kanugdiin, pu' leliagen su getaw pemilangen nu Megbebaya' mekesuun di nda'i tegelen dun. Nda' ba mesulat,

⁷"Liliag na su getaw pidasun na nu Megbebaya' ditug limbungen, muka' lilaatan nu Megbebaya' ditu sala'en!

⁸Liliag nai getaw nda' na dig delendeman nu Megbebaya' su sala'en!"

⁹Naa, kig leliag kia tinalu' ni David, danu nga getaw Judea ba laak? Kana' lai, pu' leliagen dadema su nga kana' getaw Judea, pu' mialapu kamun ditu sinulat ni Moises, laungen, "Pimilang nu Megbebaya' mekesuun si Abraham, saba' nu kesaligen diniin."

¹⁰Mendadi si Abraham, nanunen maia mibianan? Su nda' pain sirkunsisuay, sa' mitubus na? Su kemilang dun nu Megbebaya' mekesuun, mibiananen na, su nda' pa sirkunsisuay. ¹¹Sikna mikpetuud si Abraham

ditu pinasad nu Megbebaya' diniin, sinirkunsisu dayun, pu' tu'us tu gandang kemilang nu Megbebaya' diniin mekesuun. Iini pimilang dun, pu' saba' nu kesaligen. Kaas si Abraham, mibaluy ma'niin gama' di ginaa nug launan getaw sumalig ditu Megbebaya' muka' pemilangenen mekesuun. Kiin, bisan nda' ilan mesirkunsisu. ¹²Iin dademai gama' nu nga getaw misirkunsisu, sa' minunggiling dailan dema tu kesalig ni Abraham, su nda' pain mesirkunsisu.

Su Pinasad nu Megbebaya' Medawat di Kesalig nu Getaw

¹³Naa su Megbebaya', kanugdiin minasad iin dini Abraham sampay tu nga sapu'en pu' begayen dinilanig lumbang kini. Iini pinasaden dun pu' suminalig si Abraham diniin, kana' nu kedunut ni Abraham tu Palintanen. Pimilangen dayun si Abraham mekesuun. ¹⁴Pu' sa' upama begayan pinasaden su nga dumunut tu Palintanen, nda' siai gatagen su kesalig nu getaw. Mikula'ula' dadema sia su pinasad nu Megbebaya', pu' nda'iduni mekedunut gupia tu Palintanen. ¹⁵Kaas pebiananeni nga getaw ginukumanen mikpuun tu Palintanen. Laak sa' nda'idun siai palinta, nda'idun dadema siai memilas dun.

¹⁶Mendadi ki pinasad kini nu Megbebaya', malap ta meksekata di kesalig ta, adun mpantek pu' su tulung nu Megbebaya'i tantu puunen. Kiin, adun mpantek dadema pu' mekalap dun sug launan sapu' ni Abraham, sa' su ngag dumunut tu Palintanen, sa' su nga mpeduunan kesalig maa' dadema nu kesalig ni Abraham. Pu' si Abraham, mibaluy na ginepu'ay nug launan ta, ita nu nga suminalig tu Megbebaya'. ¹⁷Pu' nda' ba mesulat kanugdiin di Misulat Talu' nu Megbebaya', “Binaalu ya'a gama' nu getaw di melaun bansa.” Kaas di pegita'en nu Megbebaya', mikpalas su pinasaden. Iini minasad dun, su Megbebaya', su seligan ni Abraham muka' su mekpetubu' di minatay na, sampay su maal tug launanen, pibian laak di talu'en.

¹⁸Naa si Abraham, mituudan dun su tinalu' nu Megbebaya' pu' mbaluy melaun bansa su sapu'en, kaas mikpedateng dun. Pia nda'idun siai pedetengenen, pu' megulang na gupiai sawanen, mikpedateng gusay. Kaas mibaluy ginepu'ay nu melaun getaw, maa' da nu tinalu' nu Megbebaya' diniin, laungen, “Su kelaun nu nga sapu' mu, maa' danug bitun.” ¹⁹Bena' midelendemen sug lawasen, mipemilangen ma'niin minatay na, pu' pekpanaw na di megatus taun. Ndi' na mapet bata'en su sawanen si Sara. Pia ma'antu, mituudan da dun gusay. ²⁰Nda' meluka'i kesaligen tu Megbebaya', pu' nda' pegdua'dua'ig delendemenan mekatag di pinasaden. Migiseg dademai kesaligen, saananen menamal mekpededeng tu Megbebaya'. ²¹Mekpedateng da gusay pu' megaga nu Megbebaya' penggulaulaanen su pinasaden diniin. ²²Saba' nu kesaligen, misulat dayun kanugdiin pu' pimilang nu Megbebaya' mekesuun.

²³ Su sinulat ditu Misulat Talu' nu Megbebaya', laung, "Pimilang nu Megbebaya' mekesuun," kana' laak mekatag dini Abraham. ²⁴ Mekatag dadema dinita, ita nu nga pemilangen nu Megbebaya' mekesuun sa' mekpetuud ita tu Megbebaya', su mikpetubu' puli' dini Isus su Kaunutan ta. ²⁵ Si Isus kini, iini bigay nu Megbebaya' matay puun tu kemilas ta. Pitubu'en dayun puli', adun mpemilang ita niin mekesuun, ma'niin nda'i sala' ta.

Piseksud ita ni Kristu tu Megbebaya'

5 ¹ Mendadi ita, kagina pimilang ita nu Megbebaya' mekesuun saba' nu kesalig ta, piseksud daita dema nu Kaunutan ta si Isukristu ditu Megbebaya'. ² Muka' piduma naita niin di tulungen mbianan ta gebii gendaw mekatag di kesalig ta. Kaas liliag ita tu pedetengen ta pu' ditug binaya' gebii bu' gendaw, mpeduma ita tantu tu kegededengeg nu Megbebaya'. ³ Sinangkali' pa tanan, liliag ita tu kegleget dinita, pu' misuunan ta sa' peglegetan ita, meglegintau paita mektigel dun. ⁴ Muka' sa' metau naita mektigel di kegleget dinita, leliagen dinita su Megbebaya'. Mendadi kagina leliagen dun su Megbebaya', pedetengen ta pu' pepianan ita niin. ⁵ Ki pedetengen ta, kana' kebulug, pu' lilaatan ita gupia nu Megbebaya' pibian dig Balakaten bigayen megbenwa di ginaa ta.

⁶ Naa, su nda' paita megawen, sa' minateng nai gendaw tindu' nu Megbebaya', minatay si Kristu megabang dinita nu nga memilas getaw. ⁷ Melegen ta pegdelendemeni getaw meliag matay adun megabang dig duma nda'i sala'en. Asa duuni getaw mauya'anen matay megabang di mekesuun getaw. ⁸ Laak su Megbebaya' pasi', pinita'en dinita su kebagel petailanen, pu' sinegay mikesala' paita getaw, minatay si Kristu megabang dinita. ⁹ Kagina mipemilang ita nu Megbebaya' mekesuun miksekat tu kepatay ni Kristu, labi naita niin megawen di ginukumanen tug launan getaw. ¹⁰ Pu' sa' saanan ta kumuntra tu Megbebaya', mipeseksuden ita diniin saba' nu kepatay nug Bata'en, labi na guunen ita niin meksekat di ketubu'en nemun. ¹¹ Pidag pa tanan, liliag ita tu pipenggulaula nu Megbebaya' di Kaunutan ta si Isukristu, pu' piseksud ita ni Isukristu ditu Gama'en Megbebaya'.

Peguntain ta si Adan bu' si Kristu

¹² Naa sug betad mekesala', iini mitua' dun dinig lumbang, pu' duuni sala tawan mikesala' kanugdiin, si Adan. Saba' nu sala' ni Adan, pipatay nu Megbebaya', kaas mileep na dig launan getaw ki gasalen matay, pu' mikesala' dademaig launan getaw. ¹³ Su nda' pa palintaay nu Megbebaya' su Palintanen, daan na dinig lumbang sug betad mekesala'. Kagina nda' pai Palinta, nda' pa mpengebeti sala'. ¹⁴ Pia ma'antu, genat di timpu ni Adan sampay di gendaw pisuun nu Megbebaya' dini Moises su

Palintanen, mesuunan ta mikesala' da gusay su nga getaw, pu' launan nilan, minatay. Minatay dailan gusay, asa su sala' nilan, kana' maa' nu sala' ni Adan, su mimilas tu tinitulu' diniin nu Megbebaya'.

Naa, si Adan muka' ki getaw metua' pa dig binaya' gebii bu' gendaw, mesu'at peguntain tailan. ¹⁵Laak nda' ilan dua' peksama, pu' ki tulung nu Megbebaya' pibian di sala tawan kini si Kristu, kana' maa' nu sala' ni Adan. Sala da ni Adan, laak minatay su melaun getaw saba' nu melaat pinggulaulanen. Gembagel paig lelaat nu Megbebaya' ditu sala' ni Adan, pu' tinulungen su melaun getaw saba' nu kepepia dinita nu sala tawan si Isukristu. ¹⁶Ndi' meksamai mibianan ta saba' nu tulung nu Megbebaya' muka' su mibianan ta saba' nu melaat gulaula nu sala tawan kia si Adan. Sikna na mikesala' si Adan, inukuman dayun nu Megbebaya' mikesala' su nga getaw. Laak kagina tinulung ita nu Megbebaya', pimilang ita niin mekesuun, pia mikesala' daita dema gupia. ¹⁷Metuud, kagina mimilas si Adan, mengasal menumpat, matay sug launan getaw. Misebu'an paita dun su tulung nu sala tawan si Isukristu, pu' mpeduunan ketubu' nda'i tamaneni nga getaw dumawat tu gembagel tulung nu Megbebaya', muka' pimilangen nailan mekesuun mikpuun dini Kristu. Muka' pa pagid saanan nilan metubu' pa, mekedaag dailan dema di melaat.

¹⁸Mendadi saba' nu kemilas nu sala tawan, inukuman nu Megbebaya' sug launan getaw sala'en, laga' na ginaanen. Ma'nia dademai kekesuun pinggulaula nu sala tawan pelum, sa'itada su kepatayen. Saba' nu pinggulaulanen kia, pibeluy naita nu Megbebaya' di ginukumanen dinita, muka' bigayen dinitai ketubu' nda'i tamanen. ¹⁹Saba' nu kemilas nu sala tawan kia si Adan, mibaluy mikesala' sug launan getaw. Ma'nia dadema, pemilangen nu Megbebaya'i melaun getaw mekesuun, mikpuun di kekpetuud nu sala pelum, si Kristu.

²⁰Naa, iini pisuun dun nu Megbebaya' su Palintanen dini Moises, pu' adun medugangi kemilas dun. Laak dagid, sa' migdugangi sala' nu nga getaw, pibagel nu Megbebaya' su tulungen dinita nu nga getaw. ²¹Mendadi, daansama' mengasal menumpat, matay su nga getaw mikpuun di sala'. Laak nandaw, kagina pimilang ita nu Megbebaya' mekesuun, su tulungeni megbaya' na di ginaa ta, muka' su gasal ta, ketubu' nda'i tamanen mikpuun di kepatay nu Kaunutan ta si Isukristu.

Mitubu' naita di Keksalabuuk ta dini Isukristu

6 ¹Naa ki pegbetaden ta, ta' alandun dayuni gempia ta telu'en? Metalu' ta ba menamal ita mekesala', adun meksibagelig lelaat nu Megbebaya' dinita, pu' adun melaun pai pedesunen? ²Ndi' lai mesu'at! Pu' nda' naig labet ta di sala', maa' nu getaw minatay na, ndi' na mekesala'. Ndi' naita mekenamal mekesala'. ³Misuunan da niu gupia, sa' mibunagan naita tubig, tu'us pu' suminalabuuk ita dini Kristu Isus,

mipeduma ita di kepatayen. ⁴Kaas sa' mikpebunag ita tubig, lepeng mipeduma ita di kepatay ni Kristu dayun libeng ita, adun metubu' ita begu ketubu', maa' ni Kristu pitubu' puli' nu Gama' ta mikpuun di melengas gupia pegbaya'en.

⁵Naa ita, kagina mipeduma ita di kepatay ni Kristu sa' mibunagan ita tubig, mituudan ita dun pu' sumalabuuk daita dema di ketubu'en puli', pu' begayan ita begu ketubu'. ⁶Misuunan ta dadema pu' ma'niin mipeduma dini Kristu petayay dia kurus sug daan delendeman ta, adun nda' nai pegbaya'en su gayak ta tug betad mekesala', muka' adun kana' naita gulipen nug betad ta mekesala'. ⁷Pu' sa' mipedumai getaw di kepatay ni Kristu, pemilangen na nu Megbebaya' kana' na mekesala'. ⁸Muka' kagina miksalabuuk ita di kepatay ni Kristu, mituudan ita dun pu' mpeduma daita dema di ketubu'en. ⁹Pu' misuunan ta mitubu' puli' si Kristu, muka' ndi' na mesu'at matay puli'. Su gumul, nda' nai pegbaya'en diniin. ¹⁰Su kepatay ni Kristu, minatay di sala' mainsan, ndi' na mpuli'an. Nandaw mitubu' si Kristu, adun sumalabuuk tu Megbebaya'. ¹¹Ma'nia damu dema, gempia niu pemilangen niuig lawas niu minatay na, nda' naig labet niu tu sala', muka' mitubu' namu, sumalabuuk namu tu Megbebaya' pebian dini Kristu Isus.

¹²Kaas, ndi' niu begay sug betad niu mekesesala' megbaya' pa dig lawas niu, adun dunutan niu su da melaat gayaken. ¹³Subay ndi' dadema niu begay pia tanda' dun dig lawas niu mekesala'. Gempia pegwakil niui tibuuk lawas niu tu Megbebaya', adun pepenggulaulaanen diniu su kekesuun. Pu' pia daansama' ma'niin amu minatay, nandaw mitubu' amu puli'. ¹⁴Ndi' na mpia megbaya' dig delendeman niu sug betad mekesala', pu' kana' niu siligani kektalente niu tu palinta, pu' siligan niu pasi' su tulong nu Megbebaya' diniu.

Gulipen nu Kekesuun

¹⁵Naa, ta' maig baalan ta dun dayun? Kagina kana' na seligan tai kektalente ta tu palinta, pu' seligan ta na ki tulong dinita nu Megbebaya', mekesala' baita? Ndi' da pagid mpia! ¹⁶Yamu, misuunan niu tantu pu' sa' upama pegwakil niuig lawas niu gulipen nu getaw, adun mekpetuud amu gupia di getaw kia, gulipen amu niin tantu! Naa, sa' pinenggi, mekpetuud amu tug betad niu mekesala', gulipenen amu dayun. Muka' deksu'anen ia, matay damu. Laak dagid, sa' mekpetuud amu tu Megbebaya', pemilangen amu niin mekesuun. ¹⁷Laak mekpaladpaladu tu Megbebaya', pu' pia daansama' gulipen amu nug betad mekesala', nandaw, pituud niu di nda' pegdua'dua'ig delendeman niu su metuud titulu'an piktu'un diniu. ¹⁸Likat namu nu Megbebaya', kaas mikegawa' namu di sala' muka' mibaluy namu sesugu'en nu Megbebaya', kaas mekesuun namu dema. ¹⁹Naa ki sinulatu kini,

kinilawan betad laak, pu' ndi' pa niu megaga dig diniwata. Daansama' bigay niuig lawas niu mbaal gulipen nu kegdusa muka' nug limbung, adun mekesala'. Ma'nia dema nemun, subay pegwakil niuig lawas niu sesugu'en namu nu kekesuun, adun meksikesuun amu, muka' medawat namu nug Megbebaya' ma'niin nda'i sala' niu.

²⁰Mendadi, sa' gulipen pamu nug betad niu mekesala', nda'ig labet niu dun su kekesuun. ²¹Muka' nda'i gatagen tantu sug daan pinggulaula niu, su mpiid namu dun, pu' deksu'anen ia, kepetayan niu nda'i tamanen. ²²Laak tumu' nemun, likat namu nu Megbebaya' di sala', muka' mibaluy namu sesugu'en nu kekesuun. Kaas gembagel nai sugda dun pu' gila' na niu pegwakil diniin su pegbetaden niu, muka' deksu'anen ia, ketubu' nda'i tamanen. ²³Mendadi, sa' begay nu getawig lawasen mekesala', iini sugda dun, kepatay di nda'i gikteben. Laak dagid iini begay nu Megbebaya' tu nga sumalabuuk dini Kristu Isus su Kaunutan ta, ki ketubu' nda' dademai tamanen. Muka' kiin, begayen di nda'i sugda dun.

Penenggi'an su Senlangan

7 ¹Naa, Mingumpated, mesabut niui sunguun ku sulatay, pu' sug betad palinta, misuunan niu, launan niu. Su palinta, iin su meguit di getaw sampay matengi gumulen. ²Pinenggi'ig libun, sinegay pektetubu' pai sawanen, diin pa gengkeman nu sawanen, miksekat tu palinta. Laak, sa' matay nai sawanen, meleksunen nai palinta. ³Kaas, sa' upama uli'anenig lain laki sinegay tetubu' pai sawanen, paingalan dun megdusa. Laak dagid, sa' upama minatayi sawanen, mileksuneni palinta. Muka' sa' penginsuaan nug lain laki, kana' na dusa. ⁴Naa yamu, Mingumpated, ma'nia damu dema. Kagina ma'niin amu sengkapan nug lawas ni Kristu, su kepatayen, minatay damu dema. Kaas kana' namu di gengkeman nu Palinta, pu' suminalabuuk amu dig lain, saitada dini Kristu. Su ketubu'en puli', gitunganen dun mitubu' damu dema puli', adun penggulaulaan ta su gempia, sug leliagen dun su Megbebaya'. ⁵Su kedunut ta pa tug betad nu kinilawan, pidelendem dinita nu Palinta su melaat gayak ta. Kiai migbaya' di ginaa ta, muka' deksu'anen ia, kepatay ta sia. ⁶Laak nandaw, mileksu ta su Palinta, pu' ma'niin daita minatay mekatag di migbalud dinita, tug daansama' mikpedelendem dun dinita. Su kektamuy ta tu Megbebaya', kana' na nu kedunut ta tu Misulat Palinta, pu' pektemuyen tain miksekat dig Balakaten.

Su Palinta bu' Sala'

⁷Naa kagina ma'antu, sa' su Palinta, ta' alandun mai gempia ta telu'en? Mesu'at ta ba telu'en pu' melaati Palinta nu Megbebaya'? Ndi' lai! Su Palintai mikpesuun dinaan pu' melaat gupiai sala'. Pinenggi', ki kesaku, nda'u sia mesuunay pu' sala', sa' nda' sia palintaay, "Ndi'a mayak tug

danug duma mu.”⁸ Bena' misuunan ku su pinalinta, mikesikaw dayunig betad mekesala' tu pinalinta, muka' milamug dayun di gunedui gayak. Pu' sa' sia nda'iduni pinalinta, nda'i mekesuun tu sala'.⁹ Su nda'u pa mesuunayi pinalinta, metubu' pau, pu' ma'niin nda'iduni sala'u. Sa' mititulu'an nau, milamug dayunig betad mekesala' di gunedu,¹⁰ kaas ma'niin nau minatay. Iin siai tinitulu'u dun nu Megbebaya', pu' adun mesuunan ku sug bianan di tantu ketubu'. Laak danaan, mibianan ku iini miukumanu dun, su pinalinta.¹¹ Pisikaw nu palinta su sala', kaas milimbunganu, pu' laung ku dun, ketubu'ig deksu'anen sia. Masi' kepatay!

¹² Misuunan ta pu' su Megbebaya'i pigenatan nu Palinta. Su nga titulu' dia Palinta, genat dadema diniin, kaas melegdeng muka' melengas.¹³ Ta' alandun dayuni ma'anenen? Iin bai mikesaba' dinaan su melengas? Kana' lai! Pu' iini mikpatay dinaan su sala', pibian di gempia titulu', adun medayagig betad nu sala'. Mendadi, mibuasan nu palinta pu' sug betad mekesala', melaat gupia, muka' naan, ma'niinu minatay na.

Miksinibela'ani Ginaa nu Getaw

¹⁴ Naa ki Palinta, misuunan ta pu' genat tu Megbebaya'. Laak naan, kilawan dau, muka' ma'niinu piksaluy tug betadu mekesala', kaas gulipenu nug betadu.¹⁵ Ndi'u mesabuti pigbetadu, pu' iini pinggulaulau, su nda' dig delendeman ku, sabaya' tu mauya'an ku penggulaulaay.¹⁶ Kagina pinggulaulau su nda' dig delendeman ku, mipantek pu' misangu'u su kelengas nu Palinta.¹⁷ Sa' ma'antu, kana' naan tantui minggulaula dun, pu' sug betad nug lawasu mekesala', iin su minggulaula dun.¹⁸ Misuunan ku pu' nda'iduni kekesuun dig lawasu, sa'itada, nda'i melengas mikpuun dig betadu kinilawan. Pu' pia duuni mauya'an ku penggulaulaan ku su gempia, ndi'u megaga.¹⁹ Su melengas, ndi'u mpenggulaula, pia mauya'an ku. Laak iin dai mpenggulaulau, su melaat nda' dig delendeman ku.²⁰ Naa, sa' penggulaulaan ku su nda' dig delendeman ku, ma'anenen, kana' na naani minggulaula dun, pu' iini minggulaula dun, sug betad mekesala' miseled dig lawasu.

²¹ Kaas mbianan kuig betad ma'nini'. Sa' mauya'an ku penggulaulaan ku su melengas, metulimbagu sungkin tu melaat.²² Su Palinta nu Megbebaya'i mauya'an ku gupia di ginau.²³ Laak lain betadi miseluk dinaan megbaya' dig betadu kinilawan, pu' miksumpaki' di Palinta mitagu' dig delendeman ku muka' mingulipen dinaan. Ma'nia, gulipenu nug betad mekesala'.²⁴ Apelai! Milegenanu lai dun gupia! Saaken ku dayun, ta' mai kegawen dinaan di kekilawan ku mekangay ditu kepatay di nda'i tamanen?²⁵ Muka' didali'u sembagay, mekeglegawen dinaan su Megbebaya', saba' nu Kaunutan ta si Isukristu! Kaas mikpaladpaladu diniin, pibian dadema dini Isus pelum.

Mendadi, iini kebetangu. Su Palinta nu Megbebaya'i dunutan nug delendeman ku, laak su kekilawan ku, mitulu na tug betad mekesala'.

Su Pegbetaden nu Getaw Tinitulu' nug Balakat nu Megbebaya'

8 ¹Naa ma'antu, ki nga getaw suminalabuuk dini Kristu Isus, ndi' na nilan mbianan su ginukuman dun nu Megbebaya'. ²Pu' iinig betad nug Balakat nu Megbebaya'. Kagina pisolabuuk ita niin dini Kristu Isus, bigayan daita dema niin begu ketubu'. Ginawen naita di pegbaya' nu gasal ta mekesala' pangay ditu kepatay. ³Kagina ndi' ta megaga su kekinilawan ta, ndi' ta medunutan su Palinta, kaas ndi' ta mbelengig betad ta mekesala'. Laak megaga nu Megbebaya'. Mendadi iini sinugu' dun nu Megbebaya' sug Bata'en medini, pu' adun ua'enen di ginaa getaw su pegbaya' nug betad mekesala'. Miksibaluy getaw kig Bata'en kini, kaas mipeduunan kekinilawanen maa' danita nga getaw mekesala', adun mbiananen su ginukuman sia dinita nu Megbebaya' muka' ua'enen su sala'. ⁴Iini pinggulaula dun nu Megbebaya', adun megela' ta mpenggulaula su kepianan mauya'an nu Megbebaya', maa' dadema nu tinitulu' di Palintanen. Megela' ta mpenggulaula sa' pektalantenan ta su tinitulu' nug Balakaten, kana' nu kekinilawan ta. ⁵Pu' su getaw mektalenten laak tu gayak nu kekinilawanen, mekpabaya' di ginaanen tu kekinilawanen. Laak su getaw pektalantenanen su mauya'an nug Balakat nu Megbebaya', pebaya'en su ginaanen diniin. ⁶Sa' su kekinilawan tai megbaya' dig delendeman ta, deksu'anen ia, kepatay ta di nda'i tamanen. Sa' su mauya'an nug Balakat nu Megbebaya'i megbaya' dig delendeman ta, malap taig begu ketubu' muka' pianan ginaa. ⁷Kaas kumuntra'i getaw tu Megbebaya' sa' su kekinilawanen megbaya' dig delendemenan, pu' ndi'en penggulaulaan su tinitulu' di Palinta nu Megbebaya', muka' ndi' mekegdunut dun. ⁸Su getaw mekpetuud tu kekinilawanen laak, nda'ig leliagen dun su Megbebaya'.

⁹Laak yamu pasi', pektalantenan niu su mauya'an nug Balakat nu Megbebaya', sabaya' di gayak nu kekinilawan niu, sa' metuud, pigbenwanan nug Balakaten su ginaa niu. Adin su nda' pegbenwanan nug Balakat ni Kristu, kana' sakup ni Kristu. ¹⁰Laak dagid, kagina metuud pu' pigbenwanan ni Kristui ginaa niu, puun tu kemilang diniu nu Megbebaya' mekesuun, ki ginaa niu, petubu'en nug Balakaten pia mekangayig lawas niu tu kepatay saba' nu sala'. ¹¹Kagina migbenwa di ginaa niu sug Balakaten, petubu'en puli' nu Megbebaya' sug lawas niu pebian dig Balakaten migbenwa na di ginaa niu, pu' pitubu' puli' nu Megbebaya' si Kristu Isus.

¹²Kaas uu Mingumpated, subay iini pegbetaden ta, su mauya'an nug Balakat nu Megbebaya', kana' nu mauya'an nu kekinilawan ta. ¹³Pu' sa' pegbetaden niu su kekinilawan niu, mekangay amu tu kepatay niu. Laak

dagid, sa' pebian di gabang nug Balakaten teliudan niu su melaat gulaula, ma'niin niu pinatay su pigbetad niu kinilawan. Malap niu dayuni ketubu' nda'i tamanen. ¹⁴Su nga getaw inagak nug Balakat nu Megbebaya', bata' nailan nu Megbebaya'. ¹⁵Pu' sug Balakaten bigay diniu nu Megbebaya', ndi' mengulipen diniu, muka' ndi' mekpengendek diniu. Pu' pibata' ita niin tu Megbebaya'. Kaas puun tu pegbaya' nug Balakaten, iini ingelanan ta dun su Megbebaya', laung ta "Uu Ama', Gama' nami." ¹⁶Kig Balakaten kia, suminalabuuk di ginaa ta muka' miglegintuud dun dadema di ginaa ta pu' bata' ita nu Megbebaya'. ¹⁷Kagina bata' ita niin, mpeduunan ita kepianan tinagu'en begay tu nga piglegetawanen ditug binaya' gebii bu' gendaw. Muka' mpeduma daita dema dini Kristu sa' malapen su tinagu' nu Megbebaya' begay pa diniin. Pu' sa' mpeduma ita di kelegenay ni Kristu, mpeduma daita dema di kegedengegen.

Mpeduma ita dig Dengegan ni Kristu

¹⁸Naa, ki nga kelegenay mbianan ta dini nemun, pimilangu kana' mbantang peguntay tu kepianan buasan dinita ditug binaya' gebii bu' gendaw, pu' mpeduma ita nu Megbebaya' tu kegedengegen. ¹⁹Bisan sug launan biwat nu Megbebaya', pegelatan pa nilan gusay su pedetengen nilan pu' paita' nu Megbebaya' su ngag bata'en mektetubu' di nda'i tamanen. ²⁰Pu' binuka' nu Megbebaya' su ngag biwaten, nda' nai gatagen. Laak kana' danilan delendeman, pu' miuya'an da nu migbuka' dun, ²¹pu' pedetengeni gendaw lekatenen su kelaun biwaten tu gasal nilan mpapas da. Muka' pedumanen dailan dema di ngag bata'en, su ngag pebeluyen, sampay mbianan nilan su melengas kebeluy dun di tiba'an megalud dinilan. ²²Pu' misuunan ta milegenan gupia sug launan biwat nu Megbebaya' sampay nandaw, sinegay pegelatan pa nilan su gendaw kia. ²³Kana' laak ilani milegenan. Ita padun nu nga bigayan Balakaten, sug inunaan begay dinita, milegenan daita dema, sinegay pedetengen ta su gendaw metubus nu Megbebaya' su kebaalen dinita ngag bata'en, muka' ki keglekaten dig lawas ta. ²⁴Ma'antu, migawen naita di ginukuman dinita, laak pedetengen ta pa pu' megela' menuud, sampay kegawen nug lawas ta. Naa, sa' upama maita' ta na su pedetengen ta, kana' paingalan dun pedetengen, pu' maita' ma. Nda'i getaw mekpelab tu minita'en na. ²⁵Sa' ndi' ta maita' su pedetengen ta, laak sa' pekpelaban ta gusay, mektigel daita dema di kegelat ta dun.

²⁶Ma'nia dadema kig Balakat nu Megbebaya', lumusad dini adun ebangan ita niin sa' kulangi kesalig ta. Sa' pinenggi', ndi' ita gupia metau menenabi tu Megbebaya', iini mekpedialem mengamuyu' dun dinita tu Megbebaya', di talu' nda' dinita. ²⁷Laak misuunan gupia nu Megbebaya' su ginaa getaw, kaas mesabuten sug delendeman nug Balakaten mekatag dinita, pu' su kengamu'en di nga piglegetawanen, megdunut gupia tu mauya'an nu Megbebaya'.

²⁸Misuunan ta pu' sug launan getaw mekpetail diniin, pegebangan nu Megbebaya', adun mpianan ilan di kelaun mbianan nilan. Ini inggaten dun su mekpetail diniin, pu' daansama' pigdelendemen. ²⁹Su nga ginggaten, daansama' tindu'en pesamanen ilan dig Bata'en, adun iin dayuni mbaal gulangbata' nu melaun mekpated. ³⁰Kaas su nga tindu'en, inggaten ilan sumakup diniin, pimilangen ilan mekesuun, muka' pidumanen ilan di kekpededengeg diniin nu ngaw launan.

Pinita' dinita nu Megbebaya' su Petailanen pebian dini Kristu Isus

³¹Sa' ma'antu, ta' alandun dayuni gempia ta telu'en? Kagina megabang dinita su Megbebaya', ta' mai mekaku' mengatu dinita? ³²Pu' pia sug Bata'en, nda'en belibad gumanti' di kepatay ta. Kaas misuunan ta begayan ita niin launan kepianan, di nda'i sugda ta dun. ³³Naa, ta' mai mekaku' dumangat dinita tu Megbebaya', ita nga tindu'en sakupen, asa nda'i ginukuman dun nu Megbebaya'? ³⁴Kaas duun bai mekaukum dinita laga' na ginaa ta? Si Kristu Isus, mukum ma dinita? Ndi' lai mesu'at, pu' iini minatay dayun pitubu' puli', bitang na tu gupid nu Megbebaya', tanda' pekpenenebian ita niin gebii gendaw. ³⁵Duun ma dayuni mekebelabag dig lelaat ni Kristu dinita? Mekebelabag dun ba sa' melegenan ita, sa' peglegetan ita? Sa' mbianan tai gembagel gutem ba, sa' gempubri baita gupia, sa' mbianan tai mekeka'id ba, sa' pegbunu'? ³⁶Nda' ba mesulat kanugdiin,

“Saba' dini'a, lilebungan ami meka'iday gendawgendaw.

Ma'niin ami karniru, sungu titi'ay.”

³⁷Laak ndi' mesu'at. Pia ta' alanduni mbianan ta, mekegdaag ita dun tu'u, pu' iini mekpedaag dun dinita, su Megbebaya' su melelaat dinita. ³⁸Mituudanu dun nda'iduni mekegbelabag dig lelaaten dinita, pia matay ita, sa' pektetubu' paita, pia pengetuan ita nu nga sesugu'en nu Megbebaya', sa' pengetuan ita nu nga megbaya' muka' meglekaunutan di kediwetaan. Nda'iduni mekegbelabag dig lelaaten dinita pia ta' alanduni mpenggulaula dinita nandaw, sa' ditug binaya' gebii bu' gendaw, ³⁹pia pengetuan ita nu nga ndi' maita' dia gawanawan, sa' dig dialem benwa ta. Sa'itada, nda'idunig binaal di gekleb langit bu' lupa' mekegbelabag dig lelaat nu Megbebaya' dinita pibian di Kaunutan ta si Kristu Isus.

Sug Bansa Pimili' nu Megbebaya'

9 ¹Naa, ki pektelu'en ku kini, kagina sakupu ni Kristu, peglegintuuden ku, ndi'u megbalus. Dig dialem delendeman ku kana' balus, pu' iini megbaya' dun sug Balakat nu Megbebaya'. ²Miuba'u gupia, ma'niin nda'i taman nu kelegenayu, saba' nug lelaatu tu nga samau getaw Judea. ³Pu' sa' sia mesu'at, mauya'an ku naan siai ukuman nu Megbebaya', muka' pesuayu niin sia dini Kristu, sabaya' dinilan nga getaw Israel. ⁴Ki

nga getaw Israel kini, ilan su pimili' nu Megbebaya' piglegetawanen. Kanugdiin binata'en ilan, muka' pinita'en dinilan su kelengas nu pegbaya'en maita' di tiagen. Pisadan nu Megbebaya' su nga ginepu'ay nilan, muka' pinalintaanen ilan. Danilani tantu kektamuy, muka' melauni pinasad nu Megbebaya' dinilan. ⁵Megdedengegi nga ginepu'ay nilan, si nga Abraham. Samabansa dailan dema ni Kristu su meguit dig launanen, su Megbebaya' gempia pegdedengegen di nda'i gikteben. Amen.

⁶Naa, ndi'u metalu' pu' mibulugan su pinasad nu Megbebaya' di nga getaw Israel kanugdiin. Iini telu'en ku, kana' nug launan getaw Israeli mpemili' nu Megbebaya'. Duuni mpemili', duuni nda'. ⁷Muka' dadema, kana' bata' nu Megbebaya' sug launan nu sapu' ni Abraham, pu' miktalu' su Megbebaya' dini Abraham kanugdiin, “Su sapu' nug bata' mu si Isaac, iin laaki pemilangen sapu' mu.” ⁸Sa'itada, kana' nu nga migigetaw di gasal getawig bata' nu Megbebaya'. Iini pemilangen tantu bata' nu Megbebaya', su migigetaw puun tu pinasad nu Megbebaya' dini Abraham. ⁹Pu' su kepasaden, miktalu' su Megbebaya' dini Abraham kanugdiin, “Sa' mateng nai gendaw, mpuli' dau dini. Megbata' dayun su sawa mu si Sara, bata'laki.”

¹⁰Naa, sinangkali' pa tanan, su sawa ni Isaac kiin, si Rebecca, migbedes gapid, bata' ni Isaac, ginepu'ay nami. ¹¹⁻¹²Sa' sungu megbata' si Rebecca, miktalu' su Megbebaya' diniin, “Su gulangbata'i mbaal sesugu'en nu ngudanen.” Iini tinalu'en dun, pu' adun mbaluy su pigdelendemen mpinig su nga pimili'en. Su ketalu'en dun, nda' pailan pegigetaw, nda' pai gulaula nilan melaat sa' gempia, kaas misuunan ta kana' puun tu gulaula nilan su kepemili' dinilan dua', segaga puun da tu ketendu' nu Megbebaya'. ¹³Nda' ba mesulat kanugdiin di Misulat Talu' nu Megbebaya', “Pitailu si Jacob, laak misengayu si Esau.”

¹⁴Ta' alandun dayuni gempia ta telu'en? Duun baig limbung nu Megbebaya'? Nda'idun lai! ¹⁵Pu' miktalu' su Megbebaya' dini Moises, “Lelaatan ku su mauya'an ku lelaatay, muka' petailen ku su mauya'an ku petailen.” ¹⁶Kaas misuunan ta pu' su kepemili' nu Megbebaya', iin dai metau dun, kana' nu mauya'an nu getaw, kana' dadema nu tegelen, pu' danug lelaat nu Megbebaya'. ¹⁷Nda' ba mesulat kanugdiin pu' miktalu' su Megbebaya' ditu gadi' nu getaw Ehipto, “Iini pipelegadi'u ya'a dun, adun paita'u su pegbaya'u muka' su ginuungu, pu' dinaagu ya'a. Kdua'en, pipelegadi'u ya'a pu' adun megdedengegi di tibuukan lumbang, puun dini'a.” ¹⁸Kaas gempantek, lelaatan nu Megbebaya' su nga mauya'anen lelaatay, muka' pebuklusenen dadema su nga mauya'anen pebuklusay.

Su Gangit muka' sug Lelaat nu Megbebaya'

¹⁹Naa, pinenggi' duun diniui sumaaq dinaan, “Sa' ma'antu, mauma dema besulen nu Megbebaya' di getaw sug dupanganen? Duun bai

mekeguut tu mauya'an nu Megbebaya'?" ²⁰ Sembagen ku dayun, "Naa su Megbebaya', mpegbelu'an mu bain, asal kilawan ka da? Mesu'at ba sumaakig binaal ditu migbaal dun, 'Mauma dema binaal mau ma'nini kini?' " ²¹ Pesemaan ku di getaw megdiun. Iin dai metau dun sa' megbaal betangan melengas, sa' betangan melemu', sebugel daig lupa'.

²² Ma'antu dademai pinggulaula nu Megbebaya'. Pia mauya'anen pesuunen di nga getaw sug lengeten muka' paita'en dinilan su ginuungen, mektigel gupia tu nga getaw piglengetanen, su ngag bantang pelebu'an ginukumanen. ²³ Mauya'anen dadema mpaita' su kelengas nu pegbaya'en. Pu' su kelengas nu pegbaya'en, bigay na gupia dinita, ita ngag bantang lelaatanen, ki ngag daansama' pingandamen mekedawat tu kelengasen. ²⁴ Pu' itai nga ginggaten sumakup diniin, ita nga getaw Judea muka' nga kana' getaw Judea dadema. ²⁵ Nda' ba mesulat kanugdiin nu pimuunanen si Oseas,

“Su nga getaw kana'u pailan piglegetawan,
paingalan ku dun 'piklegetawan ku nailan'.
Sug bansa kana'u pa mauya'an,
paingalan ku dun, mauya'an ku na.”

²⁶ Duun pa pagidi sinulat ni Oseas, laungen,

“Diag benwa tanda' tilu'an nu Megbebaya' su nga getaw, 'Nda'ig labetu diniu,'

dia pa pagid paingalanen dinilan, 'ngag bata' nu tantu Megbebaya'.”

²⁷ Si Isaias pa pagid, nda'en ba pelaktag kanugdiin, laungen, “Pia melaun gupiai sapu' ni Israel, maa' na kelaun nug lubek tu geksid dagat, mbilang dai megawen.” ²⁸ Pu' nda' peglugbad su ginukuman nu Megbebaya' di tiba'an getaw, pu' penggulaulaanen dedali'. ²⁹ Kaas ma'niaig duma misulat tu pimuun nu Megbebaya' pedaan dini Isaias, laungen, “Sa' kana' nug lelaat nu Megbebaya', su megbaya' Kaunutan, migela' sia petayay kig launan ta getaw Israel, maa' na nu getaw tug lunsud Sodoma muka' ditu Gomora, laak duuni sinawaden bata' ta.”

Su nga Sapu' ni Israel muka' su Gempia Petenday

³⁰ Ta' alandun dayuni gempia ta telu'en? Ki nga kana' getaw Judea, duun dinilani pimilang nu Megbebaya' mekesuun saba' nu kesalig nilan diniin, bisan nda' ilan penamal meksikesuun. ³¹ Laak dagid su nga sapu' ni Israel, pia pinemalan nilan dunutay su Palinta nu Megbebaya', nda' ilan mpemilang mekesuun, ³² pu' su kegdunut nilan tu Palinta, nda' nilan sekatay tu kesalig dini Kristu, pu' sikat nilan tu tegel nilan. Sa'itada, ma'niin ilan midapal tug batu melemu meseknun. ³³ Pu' nda' ba mesulat kanugdiin di Misulat Talu' nu Megbebaya',

“Pektalntenay niu ini, betangen kuig batu meseknun ditug benwa Sion.

Mekesulaub tu getaw kig batu kini.

Laak adin su sumalig diniin, ndi' mekpelilu.”

10 ¹Naa, uu Mingumpated, ki nga samatawu su nga sapu' ni Israel, mauya'an ku gupia di ndi' megdua'dua'ig delendeman ku, megawen ilan. Penenebian ku ilan gusay ditu Megbebaya'. ²Misunaan ku gupia, muka' peglegintuuden ku diniu, pu' menamal ilan sia mektamuy tu Megbebaya', laak su kektamuy nilan, kana' mekpuun tu metuud sinuunan. ³Pu' nda' nilan mesuunayi gempia nilan penggululaan adun mpemilang ilan mekesuun. Laung nilan dun, subay penemalan nilan dunutay su nga pinalintanen, kaas nda' ilan metuuday dun sug betad nu Megbebaya' pemilangene ni nga getaw mekesuun. ⁴Pu' tinubus ni Kristu su pegbaya' nu Palinta nu Megbebaya', kaas nandaw, adini getaw mekpetuud diniin, pemilangen nu Megbebaya' mekesuun.

Sug Launan Getaw Sumalig, Megawen

⁵Naa, sa' su getaw dunutanen sug betad nu Palinta nu Megbebaya' adun pemilangen sia nu Megbebaya' mekesuun, duuni sinulat ni Moises mekatag diniin. Nda' ba mesulat, laungen, “Adini getaw dumunut tu nga pinalinta nu Megbebaya', malapeni ketubu' mekpuun ditu.” ⁶Laak sa' su getaw sumalig ditu Megbebaya' adun mpemilang mekesuun, duun dademai misulat mekatag diniin. Nda' ba mesulat, “Ndi' mu betangay di ginaa mu pu' subay duuni luntu ditug langit” (sa'itada, adun pelusadene dinig lumbang si Kristu). ⁷“Muka' ndi' mu na kambat betangay di ginaa mu pu' subay duuni lumusad ditu guli'an nu minatay” (sa'itada, adun uitene dinig dibabaw si Kristu genat tu kepatayen). ⁸Iin pai misulat kanugdiin, laungen, “Su pimuun nu Megbebaya', mesempel na dini'a. Diin da ginaa mu, muka' diin da baba' mu.” Kia su Gempia Petenday pegukit nami diniu mekatag di kesalig niu dini Kristu. ⁹Pu' sa' meglegintuuda di ngag duma mu pu' si Isusi Kaunutan ta, muka' sa' metuudan ka dun pu' pitubu' puli' nu Megbebaya', guunen ka niin di ginukuman dinita nu Megbebaya'. ¹⁰Pu' sa' sumaligi getaw dini Kristu, pemilangen nu Megbebaya' mekesuun, muka' sa' ukitenen su kesaligen tu ngag dumanen, megawen. ¹¹Ma'antui misulat pa pagid kanugdiin, laungen, “Adin su sumalig diniin, ndi' mekpelilu.” ¹²Kig launan getaw, duunig labeten dun, nda'i pigisu dun su getaw Judea muka' su kana' getaw Judea, pu' salabuuk dai tantu Kaunutan di tiba'an getaw, muka' nda'i gikteb nu kepianen dig launan mekpaingabang diniin. ¹³Ma'niai misulat kanugdiin, laungen, “Adin su getaw mekpaingabang tu Kaunutan, iini guunenen.”

¹⁴Laak, ndi' mesu'at mekpaingabangi nga getaw dini Kristu, sa' nda' ilan metuuday dun. Ndi' mesu'at mekpetuudi nga getaw diniin, sa' nda'i midengeg nilan mekatag diniin. Ndi' mesu'at medengeg nu nga

getaw mekatag diniin, sa' nda'i megukit dun dinilan. ¹⁵Muka' ndi' pa pagid mesu'at megukit, sa' nda' sugu'ay. Laak, duuni sinugu', pu' nda' ba mesulat kanugdiin, “Melengas lai gupiai pegdateng nu nga megukit Gempia Petenday mekatag di keseksud nu getaw tu Megbebaya'.” ¹⁶Laak dagid, pia ma'antu, nda' megela' metuuday dun su nga mikedengeg tu Gempia Petenday, pu' sinulat ni Isaias kanugdiin, laungen, “Uu Kaunutan, ta' taway duni mituudan dun su ginukit nami? Nda'idun.” ¹⁷Mendadi, iini puun tu kesalig nu getaw, su kedengegen di Gempia Petenday. Muka' iini puun tu kedengegen dun, su kegukit tu Gempia Petenday mekatag dini Kristu.

¹⁸Naa, saaken ku sa' ndi' ba metuud pu' su nga getaw Judea, midengeg nilan su ginukit kiin? Midengeg na nilan tantu, pu' nda' ba mesulat di Misulat Talu' nu Megbebaya',

“Su tinalu' nilan, mileep na di tibuukan lumbang.

Su ginukit nilan, midepet na ditu pingikteban nug lupa'.”

¹⁹Saaken ku pelum, sa' ndi' ba metuud pu' misabut nu nga sapu' ni Israel su ginukit? Mialapu bekna sembagu di tinalu' nu Megbebaya' sinulat ni Moises kanugdiin, laungen,

“Yamu nga piglegetawan ku, pepengimbegun ku amu di nga kana' getaw Judea.

Su nga getaw bengu'bengu'en, pepangitu amu dinilan.”

²⁰Kedua'en, labi pa gembelu' si Isaias, kali' pektalu',

“Mibaanganu nu nga getaw nda'u nilan penengaway.

Mikpaita'u tu nga getaw nda'u nilan laaway.”

²¹Laak duun pai sinulat ni Isaias mekatag di nga sapu' ni Israel, laungen, “Lilabungu saba'u menemba' dinilan, su nga getaw mibuklusi kemilasan dinaan.”

Kig Lelaat nu Megbebaya' tu nga Sapu' ni Israel

11 ¹Naa kagina ma'antu, saaken ku dayun, ki nga sapu' ni Israel, su nga piglegetawan nu Megbebaya', tiliudan bailan nu Megbebaya'? Ndi' lai mesu'at! Pu' pia naan, getaw Israel dau dema maa' da dinilan. Sapu'u ni Abraham muka' kausebaanu ni Benjamin. ²Su nga getaw tindu'en sumakup diniin su nda' pa mbaali gekleb langit bu' lupa', ndi' meteliudan nu Megbebaya'. Nda' ba niu mesuunay su tinalu' ni Elias, sa' dengatenen su nga sapu' ni Israel ditu Megbebaya', kali' pektalu', ³“Uu Megbebaya', pimatay nilan su nga pimuunan mu sinugu' mu megwali dinilan. Giba' nilan su nga gentudan gilak dini'a. Naan laaki mibilin mektamuy dini'a, muka' mauya'an nilan petain dau dema sia.” ⁴Laak kali' sembag su Megbebaya', “Duun pai pinaasu pitu ngibu tawan getaw, nda'u ilan mainsan pepengedapay tu sagya diwata, si Ba'al.” ⁵Ma'antu dadema nandaw, su nga getaw Israel, nda' dailan gela' pemilas tu

Megbebaya'. Pu' saba' nu tulungen, duuni tindu'en sumakup diniin, laak metuud, miniwatak dailan. ⁶Naa, kagina mitendu'en ilan puun dig lelaaten, kana' sekat tu gulaula nilan. Pu' sa' sekat tu gulaula nu getawi tulung nu Megbebaya', kana' na sia tantu tulung.

⁷Mendadi, ma'nini'. Su nga sapu' ni Israel, nda' ilan gela' mekebian tu kegawen dinilan nu Megbebaya', bisan mauya'an nilan sia gupia. Iin laaki mikebian dun, su mitendu' nu Megbebaya'. Meliang dailan. Su ngag duma, nda' penemba' tu ke'enggat dinilan nu Megbebaya'. ⁸Nda' ba mesulat kanugdiin, "Pitegas nu Megbebaya' su gulu nilan. Sampay nandaw, ndi' ilan mekengita' muka' ndi' ilan mekedengeg." ⁹Si David, nda' ba pektalu' kanugdiin,

"Kagina pipeglekebibu ilan gupia nu Megbebaya', laung nilan dun, nda'en pengebetay ki ngag limbung nilan.

Su keglekebibu nilan, mekegdaang pa dinilan, iin dayuni mbaal pelabu' dinilan.

¹⁰Subay mbuta ilan adun ndi' ilan mekengita', muka' subay mbektut ilan saba' nu gembagel kelegenay peguiten nilan."

¹¹Saaken ku pa pagid, kagina ma'antu, nda' metuuk di telinga nu nga getaw Judea su metuud mekatag dini Kristu, mbeleng bailan? Ndi' dadema lai mesu'at! Kagina memilas su nga getaw Judea, naa su nga kana' getaw Judea, mbianan na nilan su keglegawen dinilan nu Megbebaya'. Iini mipenggulaula dun, pu' adun mengimbegu su nga getaw Judea tu kegawen nu nga kana' getaw Judea. ¹²Naa, gembageli kepianan dig launan getaw mikpuun di kemilas nu nga getaw Judea. Pipianan gupia nu Megbebaya' su nga kana' getaw Judea pu' nda' medawat nu nga getaw Judea su kepepianan sia dig delendeman nilan. Labi pa pepianayen sug launan getaw, sa' metektub nai kelaun nu nga getaw Judea sumakup dini Kristu ditug binaya' gebii bu' gendaw.

Su Kegawen nu nga Kana' Getaw Judea

¹³Yamu nga kana' getaw Judea, taman talu'u diniu, kagina mitendu'u nu Megbebaya' peneliganu niin, adun ukitan ku amu mekatag dini Kristu, liliagu gupia tu sinugu'an dinaan nu Megbebaya'. Menamalu dumunut dun, ¹⁴pu' adun sa' mesu'at, pepengimbegun ku su samau getaw Judea, adun duun dinilani megawen. ¹⁵Pu' sa' tiliudan nu Megbebaya' su nga getaw Judea, miseksud diniin su ngag lain bansa dinig lumbang. Sa' mpeduma puli'i nga getaw Judea, ma'niin na metubu' puli' su nga minatay.

¹⁶Mendadi ki nga getaw Judea, kagina sakup nu Megbebaya' su nga ginepu'ay nilan, si nga Abraham, sakupen dadema su nga sapu' nilan. Pesemaan ku ilan di pan pengilak tu Megbebaya'. Sa' begay nu getaw

tu Megbebaya'i sailasan di pan, daniin su tibuuk pan. Muka' ma'nia dademai gayu. Sa' begay nu getaw tu Megbebaya'i gangeten, daniin dadema su nga panganen. ¹⁷Naa, ki nga getaw Judea, pesemaan ku ilan pa pagid tu panga nu gayu olibo. Duuni panganen pinutuk na, adun sumpat duni panga nu guli' olibo. Yamu nga kana' getaw Judea i panga nu guli', pu' piduma namu nu Megbebaya' tu melembu' ketubu' nu gayu pimula, sa'itada su kepepia nu Megbebaya' tu nga getaw Judea. ¹⁸Laak dagid, subay ndi' amu mekpelabawlabaw di ngag daan panga nu gayu olibo. Ndi' amu mangya' dun, pu' panga laak amu. Kana' amui mekepepagen tu gangeten, su gangeteni mekepepagen diniu.

¹⁹Naa, pinenggi' duuni mektalu' dayun dinaan, "Metuud, laak iini pinutuk dun su ngag daan panga kia, pu' adun sumpatan nami."

²⁰Sembagen ku, metuud daan, yamui suminukli di nga getaw Judea. Laak dagid iini teliudan ilan dun nu Megbebaya', pu' nda' ilan pekpetuud dini Kristu. Yamu pasi', iini nda' amu teliuday dun, pu' suminalig amu diniin. Pia ma'antu, ndi' niu pengangya', subay mendek amu. ²¹Pu' sa' pinutuk nu Megbebaya' su tantu panga, sa'itada su nga getaw Judea, batik niu dun ba, sa' metalin amu, sa' ndi' amu menamal sumalig diniin, ndi' amu dadema mputuk? ²²Subay pektalentedan niu ini, sug betad nu Megbebaya', nda'i gikteb nug lelaaten tu nga getaw lilaatanen, muka' nda'i tamanen su kekpetuga'en tu getaw pituga'en. Petuga'enen gupia su nga mimilas kia getaw Judea. Laak yamu, penemalan amu niin lelaatay, sa' menamal amu sumalig tug lelaaten. Dagid, sa' ndi' amu menamal sumalig diniin, mesu'at putuken amu niin, sa'itada teliudan amu niin. ²³Sa' metuudan dun dadema su nga getaw Judea, sumpat ilan puli' nu Megbebaya' tu pinutukanen dun. Pu' nda'i ndi' megaga nu Megbebaya' uli'ay. ²⁴Yamu nga kana' getaw Judea, pisamau amu di panga pinutuk di guli' olibo. Sinumpat namu tu puun nu tantu pimula, pia kana' mbantang sumpaten. Ki nga getaw Judea, melembu' pailan sumpaten puli' nu Megbebaya' tu puunen, pu' ilani maa' nu tantu panga nu pimula.

Melelaat su Megbebaya' tug Launan Getaw

²⁵Naa, Mingumpated, kig delendeman nu Megbebaya' daansama' pigbuninen, buasan ku na diniu, adun ndi' niu delendemen pu' metaas pai sinuunan niu. Iinig delendeman nu Megbebaya', pu' pia duuni nga getaw Israel mimilas diniin, ndi' maulayuni kemilas nilan, pu' memilas ilan sampay laak megela' sumakupi nga kana' getaw Judea tindu' nu Megbebaya' sumakup diniin. ²⁶Megela' dayun megawen su tiba'an sapu' ni Israel. Nda' ba mesulat kanugdiin,

"Ki Meglegawen, genat tu Sion, sug benwa nu nga getaw Judea. Belengenen dayun sug launan melaat gulaula nu nga sapu' ni Israel, puun tu kemilas nilan tu Megbebaya'.

27 Tinalu'en pu' menuud su pinasaden dinilan
pu' tubusenen su nga sala' nilan."

28 Kagina pimilas nu nga getaw Judea su Gempia Petenday mekatag dini Kristu, kuminuntra ilan tu Megbebaya', kaas megawen amu nga kana' getaw Judea. Laak kagina tindu' ilan nu Megbebaya' bansanen, pitailen ilan, adun menuud su pinasaden tu nga ginepu'ay nilan. 29 Pu' ndi' mpalin sug delendeman nu Megbebaya'. Su nga getaw pimili'en, tendu'enen tu'u. Su nga getaw ginggaten pepiananen, pepiananen tu'u. 30 Sug daan pigbetad niu, pimilas niu gupia su Megbebaya'. Nandaw pasi', mibianan na niu sug lelaaten puun tu kemilas nu nga getaw Judea. 31 Ma'nia dademai mbianan nilan. Nandaw mimilas ilan, kaas mbianan niu sug lelaat nu Megbebaya'. Lema' denlag mbianan pa nilan sug lelaaten ki mibianan na niu. 32 Pu' bigay na nu Megbebaya' su tiba'an getaw mbalud tu kemilas nilan, adun mbulus sug lelaaten dig launan nilan.

Pededengegen ta su Megbebaya'

33 Ki Megbebaya', gembagel gupiai tulungen di nga getaw! Su kekesuunen, nda'i gikteben. Medalem dadema gupiai telisebutayen. Su pigdelendemen, nda' mesabut nu getaw, pia sala tawan. Nda'iduni getaw mekesabut tug betaden! 34 Nda' ba mesulat kanugdiin,

"Su Kaunutan ta, ta' taway dun mai mikesuun tug delendemanen?
Ta' taway dun mai mikektitulu' diniin?"

35 Nda'i kulangen, pia maika'.

Kaas, ta' taway dun mai mikegbegay diniin, adun sia mesuli'anen?"
36 Pu' kanugdiin, nda'iduni binaal, iini minaal dun. Nandaw, nda'iduni mekulag, iini megbaya' dun. Muka' pa pagid, launan binaalen, iini binaalen dun, penemalan gusay pegbesaay su Megbebaya'. Kaas, enalen tain muka' pegbesaan ta di nda'i gikteben. Amen.

Su Kektamuy tu Megbebaya'

12 1 Kaas yamu nga Mingumpated, duuni penengiin ku diniu. Pegwakil niuig lawas niu tu Megbebaya' maa' nu guliden pektetubu' pa, gilak tu Megbebaya' muka' leliagen dun iin, pu' melelaat gupia su Megbebaya' dinita. Kiai tantu kektamuy tu Megbebaya'. 2 Ndi' niu dunutay sug betad nu kinilawan dig lumbang kini. Tumu' pepelinen niuig delendeman niu tu Megbebaya', adun pebegunenig betad dig delendeman niu. Mesuunan niu dayun su mauya'an nu Megbebaya', su melengas, sug leliagen dun iin muka' su tampusan kepianan.

3 Naa, kagina tinulungu nu Megbebaya' pu' bigayanu niin gelalu, iini pelaktagu diniu, saladua', ndi' niu pemilangayig lawas niu metaas pa di mbantang delendemen niu. Laak betang niu di ginaa niu ki sinukalay. Pebantang niui ketaas nug lawas niu tu tinawan bigay diniu nu

Megbebaya' mekpuun di kekpetuud niu. ⁴Pu' su ngag lawas ta, melauni sengkapanen, ndi' ba? Muka' lainlaini kegamit ta dun su nga sengkapan. ⁵Ma'nia daita dema, pu' bisan melaun ita sakup ni Kristu, ma'niin salabuuk lawas ita suminalabuuk dini Kristu, mikpingkit ita, launan ta, adun bisan migininisan ita, mibaluy ita salabuuk lawas. ⁶Mendadi diadia dinita, lainlaini tinawanen bigay nu Megbebaya' mekpuun di tulungen dinita. Su tinawan ta, subay pegua'en ta. Naa sa' upama iinig bigay dini'a, metawa megwali talu' nu Megbebaya', subay megwalia lepeng tu kesalig mu. ⁷Sa' pasi' metawa megabang, megabanga gusay. Su metau mekpetu'un, subay menamal mekpetu'un. ⁸Sa' su mbantang mengulikseg tug dumanen, subay penguliksegenen gupia. Su metau megbegay, subay megbegay di nda'i geginugunen dun. Su meglekaunutan, subay ndi' megliawliaw. Adin su melelaat tug dumanen, subay tembusanen sug lelaaten.

⁹Ma'antu, subay nda'i metaas mbaba' di kekpetail niu di nga samataw niu.

Teliuday niu su melaaten, muka' pektalntenay niu su melengas.

¹⁰Pekpinetailay amu lepeng tu petailan nu kepetedan sakup ni Kristu. Subay megbinesaay amu gupia.

¹¹Subay ektak niui tegel niu mengimbaal, muka' gela' niui ginaa niu di kektamuy niu tu Kaunutan ta Megbebaya'.

¹²Subay leliagen amu saba' nu pedetengen ta pu' pepianan ita gupia nu Megbebaya' ditug binaya' gebii bu' gendaw.

Pektigel amu di kelegenay niu.

Penamal amu menenabi.

¹³Su nga piglegetawan nu Megbebaya' mekelelaatlalaati kebetangen, pemegayay niu, muka' su nga meguliug diniu, dedialay niu.

¹⁴Naa su mekpeleget diniu, penenebiay niu, adun pepianan ilan nu Megbebaya'. Pepianay niu ilan, ndi' niu ilan tuyuday.

¹⁵Sa' duuni liliag gupia, salabuuk amu tug leliagen. Sa' duuni mengelaw, salabuuk damu dema tu gelawen.

¹⁶Subay peksama niui kektagikul niu tu ngag duma niu. Ndi' amu mekpelabawlabaw. Su mekpebaba' dig lawasen, telima' niu. Ndi' niu delendemay pu' metaas pai sinuunan niu.

¹⁷Sa' duuni mekpelaat diniu, ndi' niu iin suli'ay melaat. Iini penggulaulaan niu, sug delendeman nug launan getaw melengas.

¹⁸Peksalabuuk amu gikteb nu megaga niu.

¹⁹Uu Mingumpated, ndi' amu suli', bisan ta' alanduni kelaatan niu. Pegwakil niu tu Megbebaya' ki suli' dun, pu' nda' ba mesulat di Misulat Talu'en, "Kali' pektalu' su Kaunutan Megbebaya', 'Naani metau sumuli' tu nga getaw mekpelaat dig dumanen.'" ²⁰Tumu' maa' danu sala misulat kanugdiin, laungen, "Sa' duuni kumuntra dini'a megutem, paan mu iin.

Sa' kuaun, painum mu. Sa' ma'niai penggulaulaan mu diniin, mpiid dayun gupia ditu pinggulaulanen dini'a." ²¹Ndi' amu mekpedaag di melaat. Pedaag niu su melengas tu melaaten.

Sug Basa ta di nga Kaunutan

13 ¹Naa, ki nga getaw pipegbaya' nu gubirnu meglekaunutan di ngag duma, subay petuuden tailan, launan ta, saladua', pu' nda'iduni megbaya', su Megbebaya'i pigenatanen. Su nga meguit di nga getaw nandaw, pitindeg nu Megbebaya'. ²Kaas adin su memilas dinilan, pemilasanen su tinindeg nu Megbebaya', muka' mpelebu'ananig lawasen. ³Pu' ndi' mendek di nga peguit di getaw su nga menggulaula melengas. Mendek dun su nga melaati gulaulanen. Subay penggulaulaan niu su melengas, adun ndi' namu mendek di meguit tu getaw. Enalen amu nilan dayun, ⁴pu' sesugu'en ilan nu Megbebaya', adun pepianan amu nilan. Sa' upama melaat sungkini gulaula niu, tumu' mendek amu dun, pu' duun daani pegbaya' nilan bigay nu Megbebaya' silutan nilan su nga mikesala'. ⁵Kaas, iini dunutan niu dun su nga meguit tu getaw, adun nda'i pegbiksu'an niu, kedua'en, saba' nu silut pigwakil nu Megbebaya' dinilan. ⁶Iin dademai biadan niu dun su mendawat buis, pu' sa' metembusan nilan su ketendu' dinilan, pegebangan nilan su Megbebaya'. ⁷Mendadi, pemegay niu di nga meguit tu getaw su mbantang begay. Sa' su nga mendawat buis, subay megbuis amu dun. Sa' su mbantang pegbesaan, subay pegbesaan niu ilan gupia, launan nilan.

Sug Basa ta tu nga Samataw ta

⁸Ndi' amu peglibed di gutang niu. Daal da laaki mbaya' utangen niu, ki keglinelaatay niu. Pu' adin su getaw melelaat tu samatawen, megela'en dunutay su Palinta nu Megbebaya'. ⁹Pu' duuni nga pinalinta ma'nini', "Ndi'a pegdusa, ndi'a pekpatay, ndi'a pegdaaw, ndi'a mayak tug danug samataw mu," muka' duun pa lain pinalinta. Lumbus mitingeb tu penelu'en, laungen, "Subay pekpetaila tu ngag duma mu maa' nu petail mu dig lawas mu." ¹⁰Sa' duuni getaw lelaatan niu, ndi' niu dayun pelaatan, ndi' ba? Sa' melelaat ita tug duma ta, megela' ta dunutay su tibuuk Palinta nu Megbebaya'.

¹¹Naa iin pa pagidi penggulaulaan niu dun, pu' misuunan niu sungu na matengi gendaw megawen ita, kaas gempia na niu pektenudan, sa'itada belengen niu sug betad niu mekpetuyang di ginaa niu. Pu' su bekna kekpetuud ta dini Kristu, maiben pa matengi gendaw megawen ita. Nandaw, kana' na maiben. ¹²Iini kebetang ta dinig lumbang, ma'niin ita medeleman maa' mitulayuni gebii, laak sungu mpupusi gebii. Sungu megendaw, pu' kana' na maiben mateng puli' su Kaunutan ta. Kaas sug betad ta mbantang di medeleman, belengen ta. Iini penggulaulaan ta,

su gempia, maa' nu sundalu misangkap na lumumpak sa' medelagan na. ¹³Subay pepian ta su gulaula ta, maa' nu getaw midelagan nu gendaw. Ndi' mpia menamal amu megbebulek muka' megimbelu'an, ndi' damu dema mpia megdusa, ndi' amu pa pagid mpia meksinualay muka' meksesigiay. ¹⁴Tumu' pa penunggilingay niu sug betad nu Kaunutan ta si Isukristu. Ndi' niu duntay sug betad niu kinilawan, adun ndi' niu malap su melaat gayak niu dun.

Su nga Samasakup niu, ndi' niu Mpia Pegdena'en

14 ¹Naa, su nga sakup ni Kristu nda' pa mpanteki kesaligen, melengas penemba'en niu. Laak ndi' niu ilan sualay mekatag di gempia gulaula muka' di ndi' mpia. ²Duuni getaw, mikpuun tu kesaligen, nda'i pili'en. Su sala, kagina kulangi kesaligen, ma'aanen laak lempaan meseda'en di gaanen. ³Naa, su kana' mesumili', ndi'en mpia peksudi'ani gendi'en ma'aani karni. Ma'antu dadema su maan laak lempaan, subay ndi'en pegdena'en su kana' mesumili', pu' pinemba' nu Megbebaya'. ⁴Ndi' niu mpia pegdena'en su sesugu'en nug дума niu, pu' su gegalene ni metau dun sa' mitembusanen su pibaal diniin, sa' nda'. Ma'niin dadema, ndi' ta mpia pegdena'en su samasakup ta, pu' iini megbaya' dun su Megbebaya'. Muka' su samasakup ta, metembusaneni kekpetuuden, pu' me'ebangan nu Megbebaya' mekpetindeg dun.

⁵Naa duuni getaw, delendemenan duuni gendaw pegbesaanen. Duun laungi gendaw gempia pegbesaan, duun dademai ndi'. Duuni sala tawan, peksemaaneni nga gendaw. Saladua', subay ndi' megdua'dua'ig delendemenan dun. ⁶Adin su getaw megbasa di gendaw, iini pegbesaanen dun, su kektamuyen tu Kaunutan ta. Adin su getaw kana' mesumili' di ka'aanen, mesuunan ta dayun pu' iin dademai aanenen dun, su kektamuyen tu Kaunutan ta, pu' mekpaladpalad dun tu Megbebaya'. Ma'antu dademai getaw duuni ndi'en ma'aan. Mesuunan ta pu' iini ndi'en ma'aan dun, su kektamuyen tu Kaunutan ta. Sa' maan, mekpaladpalad dun dadema tu Megbebaya'. ⁷Saanan ta tetubu' pa, kana' laak itai metau dun. Muka' sa' matay naita, kana' daita dema laaki metau dun. ⁸Pu' sa' pektetubu' paita, mektamuy ita tu Kaunutan ta. Sa' matay naita, megangag daita dema diniin. Kaas matay sa' metubu', danu Kaunutan ita. ⁹Iini minatay muka' mitubu' puli' dun si Kristu, pu' adun meglekaunutan di nga sakupen, su nga tetubu' muka' su nga minatay na.

¹⁰Mendadi, yamu nu nga maan laak lempaan, mauma dema pegdena'en niui samasakup niu? Yamu dema nga nda'i pemili'en, mauma dema peksudi'an niui samasakup niu? Ditug binaya' gebii bu' gendaw mengadap ita tu Megbebaya', launan ta, pu' iin dai mukum dinita. ¹¹Nda' ba mesulat,

“Kali' pektalu' su Kaunutan, ‘Metuud ini, naani tantu Megbebaya'.

Ma'antu dadema ini,
mektamuy dinaan su tiba'an getaw.

Muka' peglegintuuden nug launan getaw pu' naani Megbebaya!' ”
¹²Kagina ma'antu, misuunan ta pu' saladua', subay sumbag ita tu
 Megbebaya' mekatag di gulaulanen.

Ndi' niu Pegdaangan su Samasakup niu

¹³Kaas, subay mesikpa' ita megigukumay. Tumu' pegdelendemen ta pa
 pagid ndi' ta penggulaulaan su mekegdaang tu samasakup ta. ¹⁴Kagina
 suminakupu tu Kaunutan ta si Isus, mituudanu dun gupia pu' nda'iduni
 gaan ndi' ma'aan. Laak dagid, sa' duuni getaw batiken dun duuni ndi'
 ma'aan, naa ndi' mpia sa' aanenen. ¹⁵Sa' melibuleng su samasakup niu
 saba' nu ka'aan niu, nda' na niu pematut sug lelaat niu diniin. Mendadi
 sa' meglaat su kesalig nu getaw megenti'an nu kepatay ni Kristu saba' nu
 ka'aan niu, subay ndi' niu aanen. ¹⁶Adin su mipemilang niu melengas, sa'
 telu'en nug duma niu melaaten, ndi' niu penggulaulaay. ¹⁷Pu' su ka'aan
 ta muka' keginum ta, nda'ig labeten tu Keglekaunutan nu Megbebaya'.
 Iin daig duuni pantagen, su kekesuun, su gempia ginaa muka' sug leliag
 mikpuun da tanan tug Balakat nu Megbebaya'. ¹⁸Sa' duuni mektamuy
 dini Kristu ma'nia, naa leliagen dun su Megbebaya', muka' pegbesaan
 dadema nu ngag duma getaw.

¹⁹Kaas, subay penemalan ta penggulaulaay su mekegbegay pianan
 ginaa muka' su mekepaiseg di kesalig ta dini Kristu. ²⁰Ndi' niu dayun
 mpeglaatan su pegbaalen nu Megbebaya' dialem ginaa nu samasakup niu
 saba' nu gaan. Mesu'at aanenig launan ginis gaan, laak ndi' ma'aan su
 mekegdaang di samasakup ta. ²¹Gempia na niu belengan aanayi karni,
 peginum muka' penggulaulaay bisan ta' alandun, sa' mekegdaang di
 samasakup niu. ²²Adin su mituudan amu dun mikpuun tu kesalig niu
 dini Kristu, pegbuni niu deli', pu' yamu laak nu Megbebaya'i mekesuun
 dun. Ndi' niu deli' pesuunay su nga samasakup niu. Pektalentenay
 niu ini, leliagen su getaw sa' nda'i pegbiksu'anen di penggulaulaanen,
 su kebaalen dun di gempia ginaanen. ²³Laak dagid, sa' duuni getaw,
 migdua'dua' dig delendemanen su gininisan pangaanenen, dayun
 aanenen, ukuman nu Megbebaya', pu' nda' sekat di kesaligen su
 pinggulaulanen. Adin su penggulaula nu getaw nda' peksekat di
 kesaligen, iini sala'.

Subay Peleliagen ta su ngag Duma ta

15 ¹Naa, ita nu nga meligeni kesaligen, subay ebanan ta su nga
 samasakup ta nda' pa mpanteki kekpetuuden. Subay ndi' ta
 baalen sug leliagen dun sug lawas ta. ²Tumu' penggulaulaan nug launan
 ta sug leliagen dun su nga samasakup ta, adun megiseg dai kesalig nilan.

³Pu' bisan si Kristu, nda' metubu' adun pepiananenig lawasen. Nda' ba mesulat kanugdiin, "Uu Megbebaya', sug badas dini'a, libaneg dinaan." Kaas ma'antu midawat ni Kristu su sudi' nu getaw tu Megbebaya'. ⁴Naa, iini sinulat dun kanugdiin sug launan Misulat Talu' nu Megbebaya', pu' adun metitulu' ita. Pektitulu' dinita, adun metau daita dema mektigel tu mbianan ta, muka' adun mengulikseg ita mekpedateng tu kepia dinita gusay. ⁵Kagina su Megbebaya'i pikpuunan nu kektigel muka' nu kegulikseg, penenebiin ku diniin, begayen diniu baalen niu lendasan niu su pigbetad ni Kristu Isus, adun meksalabuuk amu, launan niu. ⁶Iini penenebian ku amu dun, peksalabuukan niu penalay su Megbebaya', su Gama' nu Kaunutan ta si Isukristu muka' su pektemuyenen.

Pitendayan dadema su nga Kana' Getaw Judea mekatag dini Kristu

⁷Kaas subay penemba'en niu su nga samasakup niu, maa' nu kenemba' diniu ni Kristu, adun mpenalan su Megbebaya' muka' mpegbesaan dadema. ⁸Pu' talu'u diniu, kini si Kristu, iini ibanganen dun su nga getaw Judea, adun paita'en dinilan pu' meseligan su Megbebaya', pu' pinuud nu Megbebaya' su pinasaden kanugdiin tu nga ginepu'ay nilan. ⁹Muka' iin dademai ibanganen ilan dun, adun su nga kana' getaw Judea, penalan nilan muka' pegbesaan nilan su Megbebaya' meksekat dig lelaaten dinilan. Nda' ba mesulat kanugdiin,

"Kaas, uu Kaunutan, enalen nami ya'a, naan sampay su nga kana' getaw Judea.

Enalen nami muka' pegbesaan nami ya'a dig bebat."

¹⁰Muka' misulat da pagid, laungen,

"Yamu nga kana' getaw Judea, subay leliagen amu, sampay su piglegetawan nu Megbebaya'!"

¹¹Muka' misulat pa pagid, laungen,

"Yamu, launan niu kana' getaw Judea, enal niu su Megbebaya'.

Yamu nug launan getaw, enal niu iin!"

¹²Duun pagidi sinulat ni Isaias dengantu, laungen,

"Duuni sapu' ni Isai metua' pa.

Metua' adun meglekaunutan tu nga kana' getaw Judea.

Pekpedetengen nilan pu' iin dayuni Meglegawen dinilan."

¹³Naa penenebiin ku tu Megbebaya', su pigenatan nu pedetengen ta, pu' begayen diniuig leliag niu di nda'i tamanen muka' pianan ginaa saba' nu kesalig niu diniin. Iini menenabiu dun, adun megiseg pai pedetengen niu puun di ginuung nug Balakat nu Megbebaya'.

Su Kenluksad dun su Sinulat ni Pablo

¹⁴Yamu nga Mingumpated, mituudanu dun gupia pu' mekesuun amu getaw, metaas nai sinuunan niu mekatag di Megbebaya', muka' metau

namu mektinikukay. ¹⁵Pia ma'antu, naan, duuni pinluksadu sulatay diniu adun mektegyungu diniu. Ma'niin minibelu'u sumulat dun diniu, pu' bigayanu nu Megbebaya' pegbaya', ¹⁶adun mbaalu sesugu'en ni Kristu Isus, ebangan ku su nga kana' getaw Judea. Maa' da nug baalen nug belian ki gabangu dinilan, pu' ukiten ku dinilan su Gempia Petenday genat tu Megbebaya', adun sa' metuudan ilan dun, mbaalu ilan maa' nug betang gilaku tu Megbebaya', telima'enen muka' pigwakil diniin nug Balakaten. ¹⁷Kagina suminalabuuku dini Kristu Isus, sa' penggulaulaan ku su pebaal dinaan nu Megbebaya', leliagenu dun sug baalen ku. ¹⁸Pebelu'en kui ginaw pu' ukiten ku diniu su pipenggulaula laak dinaan ni Kristu, egaken ku su nga kana' getaw Judea mekpetuud tu Megbebaya'. Pipenggulaulanen dinaan pebian di tinalu'u muka' di pinggulaulau. ¹⁹Kia, pipenggulaula di pegbaya' nug Balakat nu Megbebaya', pu' bigayanu niin ginuung muka' pibaalen dinaani mekesalebu' tu'us. Kaas, genat tu Jerusalem sampay ditug Ilirico, mipanawu, gila'u pegukit su Gempia Petenday mekatag dini Kristu. ²⁰Mauya'an ku gusay pengukitay su nga getaw di Gempia Petenday ditu ngag benwa nda' pai mekedengeg mekatag dini Kristu, adun ndi'u maukitan su ngag daan minayan ukitay nug дума. ²¹Nda' ba mesulat kanugdiin,

“Maita' nu nga nda' siben ukitay mekatag diniin,
muka' mesabut nu nga nda' mainsan mekedengeg dun.”

Sug Delendeman ni Pablo Tumukaw diag Roma

²²Naa kia mai tatap mekebelabag dun dinaan pangay ditu niu. ²³Nandaw, kagina mitubus sug baalen ku di ngag benwa kini, muka' miniben nai taun mauya'an ku tumukaw ditu niu, ²⁴pedetengen ku mekita' ita. Mauya'an ku, sa' mesu'at, tumukawu dia niu nga santa' gebii, sa' mekangayu ditug España. Dayun sa' mekeksalabuuk ita sampay mawa'ig buga'an ku diniu, sa' mesu'at, ebangan niau pelum di kebundasu ditug España. ²⁵Laak megunau meditu Jerusalem nandaw, adun eteden kui gamut ditu nga piglegetawan nu Megbebaya' dia. ²⁶Pu' su nga pikumpulan nu nga sakup dini Macedonia muka' Grecia, delendeman nilan, melengas pegemutan su nga gempusuk getaw di nga piglegetawan nu Megbebaya' ditu Jerusalem, kaas piwit nilan dinaan. ²⁷Laak kia, danilan da delendeman. Ma'niin duuni gutang nilan ebangan su nga samasakup nilan nga getaw Judea ditu Jerusalem, pu' mipeduma ilan di kekpepia nu Megbebaya' di nga getaw Judea, bena' duuni nga getaw Judea migukit dinilan mekatag dini Kristu. ²⁸Naa, sa' metubus nai tuyu'u ditu, sa' metulun ku gela' su ginamut tu nga samasakup ta ditu, sukatu dayun mpanaw, pangay ditug España. Mapitu dayun dia niu. ²⁹Sa' matengu ditu niu, naa mesuunan ku pepianan ita gupia ni Kristu di nda'i kulangen.

³⁰Naa, Mingumpated, kagina suminalabuuk ita di Kaunutan ta si Isukristu, muka' bigay dinita nug Balakaten ki keglinelaatay ta, penengiin ku diniu, peksalabuukay niau penenebiay tu Megbebaya', ³¹adun megawenu di kegleget sia dinaan nu nga ndi' mekpetuud dini Kristu ditu Judea. Penenabi damu dema, metelima' nu nga piglegetawan nu Megbebaya' ditu su gabangu dinilan. ³²Penenabi amu padun, matengu dia niu sa' mauya'an nu Megbebaya', muka' leliagenu sampay mpiananu di keguliugu dia.

³³Naa, penenebiin ku tu Megbebaya', su puun gupia nu pianan ginaa, megduma iin diniu, launan niu. Amen.

Su Kesambay ni Pablo tu nga Samasakupen

16 ¹Naa, ki mimated dinita si Febe, pailalau diniu, iinig libun megabang ditu pikumpungan nu nga sakup dia Cencrea. ²Kagina sakup nu Kaunutan ta, melengas penemba'en niu iin mbantang tug betad nu piglegetawan nu Megbebaya'. Pia ta' alanduni mekpaingabang dun diniu, ebangay niu iin, pu' migabang gupia tu melaun getaw sampay dinaan.

³Naa, sambay niau dinilan senlangan si Priscila muka' si Aquila, ngag limbangu megukit di Gempia Petenday mekatag dini Kristu Isus. ⁴Piksaliunungan nu nilan di kebinesaan ku. Gempia gupiai ginau dinilan. Gempia dademai ginaa dinilan nug launan pikumpungan nu nga sakup ni Kristu di nga kana' getaw Judea. ⁵Sambay da niau dema tu nga sakup mekpungun lelayun diag balay ni nga Aquila.

Sambay da niau pagid tu petailen ku si Epeneto, sug bekna suminakup dini Kristu di tibuuk prubinsya Asia. ⁶Sambay niau dini Maria, su minimal megabang diniu. ⁷Sambay da niau dema dinilan senlangan si Junias muka' Andronico, nga samau getaw Judea muka' dumau dia pirusuan. Megdedengeg ilan di nga peneligan ni Kristu. Miguna dailan dema dinaan sumakup dini Kristu. ⁸Sambay niau tu petailen ku si Ampliato, su sumalabuuk tu Kaunutan ta. ⁹Sambay niau dini Urbano, sug limbangu dadema mangay megukit di Gempia Petenday mekatag dini Kristu. Sambay da niau dema dini Estaquis, su petailen ku sambatu. ¹⁰Sambay pa niau pagid dini Apeles, su mitekad nai kesakupen dini Kristu. Sambay niau tu nga gapen ni Aristobulo. ¹¹Sambay niau dini Herodion, su samau getaw Judea. Sambay niau dadema tu nga sakup ni Kristu di nga gapen ni Narciso.

¹²Sambay pa niau pagid dini nga Trifena muka' Trifosa. Minimal ilan megabang tu Kaunutan ta. Sambay niau dini Persida, petailen ku dadema sambat. Minimal dadema megabang di Kaunutan ta. ¹³Sambay niau dini Rufo, su migdedengeg di nga megukit di Gempia Petenday mekatag di Kaunutan ta, sampay su gina'en, pu' pilepengu niin bata'en. ¹⁴Sambay da

niau pagid dini Asincrito, si Flegonte, si Hermes, si Patrobas, si Hermas, sampay su ngag дума nilan kepetedan ta.

¹⁵Sambay niau dinilan senlangan si Julia muka' Filologo, si Nereo muka' su pateden libun, sampay dini Olimpás muka' dig launan piglegetawan nu Megbebaya' дума nilan.

¹⁶Naa, sa' mekpongun amu, pegdialay amu, maa' nug dedial niu di gapen niu. Sinambay amu nug launan pikumpungan nu nga sakup ni Kristu dini dapit.

Katapusan Titulu'

¹⁷Naa, taman talu' u diniu, Mingumpated, ki nga mekpesuay di nga sakup nu Megbebaya' muka' mekpedua' dua' di kekpetuud nu nga sakup, penengiin ku diniu, peglengilamay niu ilan. Ma'nia, kuminuntra ilan di gempia tinitulu' diniu. Pegliaw niu ilan gusay! ¹⁸Pu' kana' nu Kaunutan ta si Kristu su pektemuyen nilan, pu' iin laaki pituud nilan, su gayak nug lawas nilan. Kagina metawakal ilan, muka' saba' nu kekpenalenal nilan, buus melimbungan nilan su nga kulangi kesabuten di metuud. ¹⁹Yamu, migdedengegi kedunut niu tu Gempia Petenday, kaas liliagu dun. Mauya'an ku metaasi tinawan niu di kekesuun, muka' megleglud diniu melaat. ²⁰Su Megbebaya', su pikpuunan nu pianan ginaa, ndi' na maiben, daagenen si Satanas mekatag diniu.

Naa, penenebiin ku, mbianan niu lelayun su tulung nu Kaunutan ta si Isus.

²¹Naa sinambay amu ni Timoteo, sug limbangu. Sinambay damu dema ni Lucio, si Jason muka' si Sosipatro, nga samau getaw Judea.

²²Naan si Tercio, su suminulat di sulat kini, sinambay amu, pu' samasakup daita.

²³Si Gayo, su gapu' balay tinuunan ku, tanda' pikumpungan nu nga sakup dini, si Erasto dadema, su trisuriru dig lunsud kini, muka' si Cuarto mimated dinita, sinembayan amu nilan gela'. ²⁴[Penenebiin ku mbianan niu lelayun, launan niu, su tulung diniu nu Kaunutan ta si Isukristu. Amen.]

Su Kepededengeg tu Megbebaya'

²⁵Naa su Megbebaya', melengas enalen ta muka' pegbesaan ta. Iin su mekepepagen tu kekpetuud niu, mbantang tu Gempia Petenday pigukitu mekatag dini Isukristu. Mekepepagen tu kekpetuud niu mbantang dadema tu metuud miniben na pegbuniay, laak nemun biwasan na.

²⁶Nandaw ki metuud kini, pisuun na pibian di nga sinulat nu nga pimuunan nu Megbebaya' begudiin. Pisuun di nga tiba'an bansa puun tu sugu'an nu tantu Megbebaya', adun metuudan duni tiba'an getaw.

²⁷Mendadi, gempia ta enalen muka' pegbesaan su Megbebaya', su mekesuun dig launan. Enalen tain mekatag dini Isukristu di nda'i gikteben! Amen.

Daal daitu.

Pablo